

Pohjois-Korean vetovoimatekijät ja matkustajaprofiilit

Roosa Riimaa

Tekijä(t) Roosa Riomaa	
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Pohjois-Korean vetovoimatekijät ja matkustajaprofiilit	Sivu- ja liitesivumäärä 52
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Pohjois-Korea vetovoimatekijät sekä selvittää tyypillisimmät matkustajat palvelumuotoilusta tutun persoonamallin kautta.</p> <p>Teoriaa opinnäytetyölle lähdettiin kokoamaan yleiskatsauksella Pohjois-Koreasta, sen maantieteellistä paikasta sekä yhteiskunnallisesta tilasta. Tämän lisäksi teoriassa käytiin läpi, miten Pohjois-Koreaan pystyy matkustamaan sekä minkälaisessa valtiossa ihmiset siellä elävät. Pohjois-Korean lisäksi teoriaosassa käytiin läpi matkailun elämyksen teoriaa, persoonien luomista sekä työntö- ja vetovoimatekijöitä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena diskurssianalyysinä, jonka oli tarkoitus analysoida tekstiä. Tutkimustyyppissä oli tarkoituksena kuvata todellista elämää, jolloin on myös huomioitu, että todellisuus on moninainen. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin tutkimukseen, kun halutaan tutkia erilaisia luonnollisia tilanteita. Diskurssianalyysi tarkoittaa erityistä tutkimus suuntausta, jonka tarkoituksena on tutkia tekstin ja puheen käyttöä erilaisista näkökulmista. Lisäksi käytettiin palvelumuotoilun kautta tutuksi tullutta persoonamallia, jonka avulla luotiin kolme tyypillisintä matkustajaa, jotka suuntaavat Pohjois-Koreaan. Tutkimuksessa käytiin läpi eri aineistoja, joista erotettiin tärkeimmät matkailunähtävyydet, jotka jaoteltiin oikeisiin vetovoimatekijöiden alalajeihin. Näin saatiin myös selville minkä alalajin vetovoimatekijöitä Pohjois-Koreassa on eniten.</p> <p>Tuloksista selvisi, että Pohjois-Koreassa on aika pitkälti samoja kohteita, minne matkailijoita viedään. Tämä johtuu Pohjois-Korean sulkeutuneisuudesta, sekä valtion kontrolloinnista, niin kansalaisten kuin matkailijoidenkin suhteen. Pieniä eroavuuksia nimenomaan tärkeiksi määritellyissä kohteissa oli, mutta loppujen lopuksi tulokset toistivat itseään hyvinkin paljon. Tuloksista myös kävi ilmi, kuinka edelliset johtajat ovat suuressa roolissa pohjoiskorealaisten elämässä sekä armeija on yksi maan tärkeimmistä elimistä, joita molempia kunnioitetaan uskomattoman paljon. Lisäksi tehtiin kolme erilaista persoonaa, joilla yhteistä oli seikkailunhalu, uusien elämyksien kokeminen sekä pitkän ajan matkailukokemus.</p> <p>Jatkossa Pohjois-Korea tulee todennäköisesti pysymään samanlaisena kommunistisena valtiona, ellei lopullista rauhaa esimerkiksi Etelä-Korean kanssa synny ja maat yhdistyvät. On tärkeää ymmärtää Pohjois-Korean erityislaatuisuus, eikä sitä tule ajatella normaalina lomakohteena, kun suunnittelee tai päättää matkustaa sinne.</p>	
Asiasanat Pohjois-Korea, matkailu, elämykset, vetovoimatekijät, persoonat	

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Työn tavoite ja tutkimusongelma.....	1
1.2	Työn viitekehys ja kulku.....	3
2	Pohjois-Korea yleisesti.....	4
2.1	Pohjois-Korean historia.....	5
2.2	Juche-aate ja Songbun-järjestelmä.....	6
2.3	Propaganda Pohjois-Koreassa.....	7
2.4	Pohjois-Korean kulttuuri.....	8
2.5	Matkustaminen Pohjois-Koreaan	10
3	Matkakohteen elämyksellisyys.....	12
3.1	Elämysten merkitys matkailussa	12
3.2	Matkailun työntö- ja vetovoimatekijät	14
3.3	Vetovoimatekijämallit.....	17
3.4	Tutkimukseen käytetty vetovoimatekijöiden luokittelumalli.....	19
4	Tutkimusmenetelmät.....	22
4.1	Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä	22
4.2	Diskurssianalyysi	22
4.3	Aineisto	23
4.4	Persoonat.....	24
5	Tutkimustulokset	26
5.1	Matkaopaskirjat.....	26
5.2	Matkatoimistojen internetsivut	29
5.3	Matkakertomukset.....	30
5.4	Tulosten yhteenveto	33
5.5	Persoonamallit	35
6	Johtopäätökset.....	39
7	Pohdinta	40
7.1	Opinnäytetyöprosessin onnistuneisuus.....	40
7.2	Oma oppiminen sekä jatkotutkimusaiheet	41
	Lähteet	43

1 Johdanto

Korean demokraattinen kansantasavalta eli toiselta nimeltään Pohjois-Korea on yksi maailman sulkeutuneimmista maista. Maata hallitsee diktatuuri, joka tunnetaan paremmin Kim-dynastian. Maa on jäänyt paljon jälkeen muuta maailmaa, jossa niin ihmisoikeudet kuin kansantalouskin ovat kaotteisessa tilassa. Maassa ei ole riippumatonta mediaa vaan hallitus hallitsee kaikkea mitä kansalaiset näkevät ja kuulevat. Suurin osa kaikesta mainostuksesta ja ohjelmista on pelkkää propagandaa. Tämä lisäksi terveydenhuolto on huonolla tolalla ja laitteisto on vanhentunutta. Kevääseen 2021 mennessä Pohjois-Korean hallitus on väittänyt, ettei heillä ole yhtäkään COVID-19 tartuntaa maassaan.

Matkailu Pohjois-Koreaa on äärimmäisen säännösteltyä ja rajattua. Siinä missä harvat ja valitut pohjoiskorealaiset pääsevät käymään ulkomailla, eivät myöskään ulkomaalaiset pääse maahan ilman ennakolta suunniteltuja pakettimatkoja. Näitä matkoja voi ostaa Suomessakin muutamista matkatoimistoista, jotka ovat erikoistuneet Pohjois-Korean matkailuun.

Pohjois-Korea on kiinnostanut ihmisiä sulkeutuneisuutensa vuoksi. Maailmalta löytyy paljon uutissivustoja, jotka keskittyvät pelkästään Pohjois-Koreasta tulleisiin uutisiin. Kun tietoja ei paljoa ulkomaailmaan heru, propagandaa lukuun ottamatta, ovat monet valtamediat turvautuneet tarkastelemaan muun muassa satelliittikuvia sekä diktatuurin johtajan liikkeitä. Näistä on voitu luoda kaavoja, jotka usein toistuvat tietyissä tilanteissa, joista voidaan päätellä mitä sulkeutuneessa valtiossa tapahtuu.

Jotta ihmiset matkustaisivat tarvitsevat he elämyksiä, jotka motivoivat kokemaan uusia asioita ja synnyttävät muistijälkiä erilaisista tilanteista. Tähän vaikuttaa myös kohteen vetovoimatekijät. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan Pohjois-Korean omalaatuisia vetovoimatekijöitä, sekä sitä mikä saa matkailijat matkustamaan tähän sulkeutuneeseen maahan. Työ selvittää mitkä ovat päämotiivit matkustukseen sekä mikä matkailijoita kiinnostaa tässä maassa.

1.1 Työn tavoite ja tutkimusongelma

Opinnäytetyön tavoitteena on saada käsitys erilaisista Pohjois-Korean vetovoimatekijöistä. Näitä vetovoimatekijöitä on monenlaisia, joita tutkitaan erilaisten matkaoppaiden sekä matkatoimistojen tietojen perusteella. Tämä työ tulee myös olemaan apuna matkailijoille, jotka mahdollisesti suunnittelevat Pohjois-Koreaan matkustamista, jotta he saisivat tietoa,

minkälaisia kokemuksia Pohjois-Korealla on tarjota ja minkälaisia matkailunähtävyyksiä matkalla on mahdollista nähdä.

Tutkimusongelmana on selvittää, minkälainen matkailukohde Pohjois-Korea on sekä minkälaisia vetovoimatekijöitä se pitää sisällään.

Tärkeimpiä tutkimuskysymyksiä ovat:

- Millainen matkustuskohte Pohjois-Korea on?
- Mitkä ovat Pohjois-Korean vetovoimatekijät?
- Minkälaisia matkailijoita Pohjois-Korea kiinnostaa?

Työn tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista diskurssianalyysiä, eli laadullista tekstintulkintamenetelmää. Kvalitatiivinen tutkimus pyrkii antamaan tutkittavasta kohteesta syvällisemmän käsityksen, joka myös kuvastaa mahdollisimman hyvin todellisuutta.

Diskurssianalyysi auttaa ymmärtämään kirjoitettua aineistoa, jota tässä työssä ovat muun muassa erilaiset matkaoppaat sekä tietokirjat, jotka kertovat Pohjois-Koreasta matkakohteena sekä erilaisista vierailtavista paikoista.

Tarkoituksena on pyrkiä vastaamaan kahteen ensimmäiseen tutkimuskysymykseen kvalitatiivisen diskurssianalyysin avulla käyttäen mallia, joka on esitelty teoriaosuudessa. Vetovoimatekijöiden jälkeen käytetään palvelumuotoilusta lähtöisin olevaa persoonamallia, jotta voidaan esitellä millaisia matkailijoita Pohjois-Korea kiinnostaa.

Tuloksena syntyy kuvaa erilaisista vetovoimatekijöistä, joiden perusteella Pohjois-Koreaan matkustetaan. Tutkimus myös antaa kuvaa millainen Pohjois-Korea on matkailumaana sekä maahan matkustavien ihmisten motivaattoreista.

Opinnäytetyössä tullaan käyttämään termejä kuten matkailukohde sekä matkailunähtävyys. Matkailukohteella tarkoitetaan paikkaa, jonne matkailijat matkaavat, jotta he voisivat kokea uusia elämyksiä. Matkailukohteen määrittelyllä on erilaisia näkökulmia, jossa kaupallisessa tutkimuksessa matkailukohteella on selkeät rajat, kuten esimerkiksi maalla, tai kaupungilla. (Edelheim & Ilola 2017, 48–49.)

Matkailunähtävyydellä tarkoitetaan, kun ihminen paneutuu johonkin asiaan, joka voi olla esimerkiksi objekti, sijainti, kulttuuri tai yleisötilaisuus. Tämä huomion kohde on olemassa jo ennen matkailijan huomiota, mutta silloin se ei ole matkailunähtävyys. Nähtävyyksiä on siis moniulotteisia, joista ihmisten kiinnostus on vastuussa. (Edelheim & Ilola 2017, 57.)

Opinnäytetyössä esiintyy paljon korealaisia nimiä. Kerron seuraavaksi, kuinka niitä tulisi tulkita. Korealaisissa henkilönimissä on yleensä kolme tavua. Tällöin sukunimi on useimmiten yksitavuinen ja etunimi eli niin kutsuttu yksilönimi usein kaksitavuinen. Myös

sukunimi kirjoitetaan ensimmäisenä ja tämän jälkeen tulee vasta etunimet. Tämä tarkoittaa siis sitä, että esimerkiksi Kim Jong-unin sukunimi on Kim ja etunimi Jong-un. Pohjois- ja Etelä-Korea latinaistavat nimensä kuitenkin tällä hetkellä eri tavoin. Etelä-Korealaisen käytännön mukaan etunimet erotetaan väliviivalla, ja toinen osa nimestä kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, esimerkkinä Kim Jong-un. Pohjois-Koreassa on taas tapana erottaa kaikki nimet erilleen sekä kirjoittaa jokainen isolla alkukirjaimella, esimerkkinä Kim Jong Un. (Kielikello 2009.) Olen tässä tutkimuksessa päättänyt käyttää eteläkorealaista kirjoitustyyliä, sillä sitä käytetään kaikkialla muualla maailmassa paitsi Pohjois-Koreassa.

1.2 Työn viitekehys ja kulku

Työn viitekehysenä toimii elämysten muotoutumiseen ja kokemiseen liittyvä teoria, johon liittyy vahvasti matkailun erilaiset työntö- ja vetoimatekijät. Aineistona tämän tutkimiseen käytetään Pohjois-Koreasta kertovia matkaoppaita sekä Pohjois-Koreaan suuntautuvien matkatoimistojen tietopaketteja kyseisestä maasta. Myös matkakertomuskirjat maassa käyneiltä ihmisiltä ovat osa aineistoa. Pohjois-Korea on myös ollut koko vuoden 2020 Covid-19 pandemian takia täysin suljettuna, joten maassa käyneitä matkailijoita on entistä vähemmän. Aineisto on pyritty keräämään mahdollisimman tuoreiden käyntien perusteella tehdyistä kirjoituksista.

Toisessa luvussa selvitetään, millainen maa Pohjois-Korea on, käydään läpi taustatietoja sen historiasta sekä selvitetään minkälaista elämää pohjoiskorealaiset tällä hetkellä elävät. Tässä luvussa käydään myös läpi maan propagandaa, Juche-aatetta sekä pohjoiskorealasiin suuresti vaikuttavaa songbun-järjestelmää. Lisäksi kerrotaan myös Pohjois-Korean kulttuurista sekä Pohjois-Koreaan suuntautuvan matkailun rajoituksista.

Kolmannessa luvussa keskitytään elämyksen teoriaan ja miten se on tärkeä osa matkailua. Omassa alaluvussaan on myös teoriaa elämysten merkityksestä matkailussa ja matkailun työntö- sekä vetoimatekijöistä.

Neljännessä luvussa käydään läpi tutkimusmenetelmiä ja aineiston hankintaa. Lisäksi käydään läpi, miten palvelumuotoilun avulla luodaan persoonamalleja kuvaamaan matkailijoita, jotka matkustavat Pohjois-Koreaan.

Viidennessä luvussa esitellään tutkimustulokset sekä lopulliset persoonat.

Kuudennessa luvussa kerrotaan tutkimustuloksista johtaneita johtopäätöksiä.

Seitsemännessä luvussa opinnäytetyöntekijä pohtii omaa työtään ja oppimisprosessiaan.

2 Pohjois-Korea yleisesti

Tässä luvussa tullaan käsittelemään laajasti Pohjois-Korean maantiedettä sekä yhteiskunnallista tilaa, sillä uskon että ne ovat osa matkustusmotiveita, joiden perusteella päätetään matkustaa Pohjois-Koreaan. Lisäksi käydään läpi Pohjois-Korean omanlaista historiaa sekä taustoja. Luvussa pureudutaan itsenäistymiseen sekä tapahtumiin itsenäistymisen jälkeen. Historialla on suuri merkitys Pohjois-Korean nykyiseen olemassaoloon ja toimintaan. Taustalla pyörii tarkkaan mietitty valtion koneisto, joka omalta osaltaan on syyppäänä, kun pohditaan syitä, miksi Pohjois-Korean on yksi maailman suljetuimmista valtioista ja täten myös kiinnostaa matkailijoita.

Kuva 1. Pohjois-Korean kartta (CIA World Factbook 2020a)

Korean demokraattinen kansantasavalta, toiselta nimeltään Pohjois-Korea on valtio Itä-Aasiassa. Valtio sijaitsee Korean niemimaan pohjoisosassa, joka erottuu Aasian maanosasta Japaninmereen sekä Keltaiseen mereen. Pohjois-Korea kattaa niemimaasta noin 55%, maan pinta-ala on yhteensä 122,762 km². Kuvasta 1 näkee Pohjois-Korean suurimmat kaupungit sekä korkeimman vuoren, Paektun sijainnit. Naapurimaita Pohjois-Korealla on etelässä Korean tasavalta eli Etelä-Korea ja pohjoisessa Venäjä sekä Kiina. Pohjois-Koreassa asuu 25,7 miljoonaa asukasta. Pääkaupunki Pjongjang on maan tärkein teollisuuskaupunki. (Britannica 2020.) Pohjois-Koreassa on rahayksikkönä käytössä Pohjois-Korean Won. Pohjois-Korean Woneja ei ole mahdollista saada maan ulkopuolelta, eikä matkailijat edes niitä pysty käyttämään. Maksuvälineenä käy muun muassa eurot, Yhdysvaltain dollarit sekä Kiinan yuanit. Näissäkin valuutoissa on käytettävä käteistä. (Investopedia 2020.)

Maan bruttokansantuote oli vuoden 2013 mukaan 28 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Tämä on viimeisin tieto bruttokansantuotteesta, sillä maa ei julkaise luotettavaa tietoa kansalaisten tiedoista. Vertailuna Pohjois-Korean naapurimaan Etelä-Korean bruttokansantuote oli vuonna 2017 1.54 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria. (CIA World Factbook 2020a,b.)

2.1 Pohjois-Korean historia

Korean jakautumiseen johtaneet tapahtumat alkoivat vuonna 1910 Japani miehittäessä Korean, jolloin myös Chosun-dynastia päättyi ja Koreasta tuli osa Japanin keisarikuntaa. Tätä aikakautta korealaiset muistelevat kauhulla. Nämä kaukaiset tapahtumat vaikuttavat vieläkin Koreoiden suhteisiin Japanin kanssa. Japanin valtakauden aikana Korea alkoi modernisoitua ja Pjongjangista tuli kristinuskon sekä länsimaisen kulttuurin keskus. (Liberty in North Korea 2020.)

Kun Japanilta riistettiin toisessa maailmansodassa sen siirtomaat, Pohjois- ja Etelä-Korea muodostuivat. Sodan jälkeen Neuvostoliitto sekä Yhdysvallat jakoivat niemimaan kahtia omiin miehitysvyöhykkeisiinsä, jolloin nykyinen Pohjois-Korea oli Neuvostoliiton miehitysvyöhykkeen alla ja nykyinen Etelä-Korea Yhdysvaltojen miehitysvyöhykkeen alla. Raja kulki 38. leveyspiiristä, jonka oli tarkoitus olla vain väliaikainen raja Koreoiden välissä. Neuvostoliitto nimitti oman miehitysalueen johtoon Kim Il-sungin ja Yhdysvallat Syngman Rhee'n. Molemmat puolet saivat hallituksen sekä edustajan korealaisille vuonna 1948. (Liberty in North Korea 2020; History 2018.)

Molemmat osapuolet vaativat toimivaltaa koko niemimaalle, jolloin erimielisyydet saivat vallan. Vuonna 1950 Pohjois-Korea hyökkäsi Etelä-Koreaan tukijoinaan Neuvostoliitto sekä Kiina. Tämä aloitti Korean sodan. Yhdysvallat riensivät Etelä-Korean apuun ja lähettivät 340 000 Yhdistyneiden Kansakuntien sotilasta taistelemaan miehitystä vastaan. Kolmen vuoden taistelun ja 2.5 miljoonan sotilaan ja siviiliuhrin jälkeen molemmat osapuolet allekirjoittivat aselevon vuonna 1953, joka on edelleen voimassa. DMZ eli demilitarisoitu vyöhyke perustettiin lähes samaan paikkaan eli 38. leveyspiirille missä edellinen raja sijaitsi. Uusi raja myös erotti monia perheitä eri puolille rajaa. DMZ vyöhyke on noin 250 kilometriä pitkä ja noin 4 kilometriä leveä. Virallista rauhansopimusta ei vielä ole kirjoitettu, joten maat ovat käytännössä edelleen sotatilassa keskenään. (Liberty in North Korea 2020; History 2018.)

Pohjois-Koreaa itsenäistymisestä asti hallinnut Kim-suku on ainoa minkä pohjoiskorealaiset tietävät. Tämä dynastia on johtanut maata läpi tuulten ja myrskyjen. Ensimmäinen hallitsija Kim Il-sung on niin kutsuttu ikuinen johtaja. Hänen paikkansa vallassa otti vuonna 1994 hänen poikansa Kim Jong-il, isänsä kuoltua sydänkohtaukseen. Vuonna 2011 Kim Jong-il menehtyi ja hänen poikansa Kim Jong-un siirtyi valtaan. Kim Jong-un hallitsee maata edelleen keväällä 2021. (Liberty in North Korea 2020; Vision 2007.)

2.2 Juche-aate ja Songbun-järjestelmä

Juche-aate on Suuren Johtajan Kim Il-sungin kehittämä aate, joka tarkoittaa omavaraisuutta sekä oman elämänsä haltuunottoa. Vuonna 1972 Juche-aate esiteltiin virallisena ohjaavana ohjeena kansalaisille. (Suh 2013, 8, 19.)

Juche-aatteen pääidea on erottaa Pohjois-Korea muusta maailmasta ja luottaa omiin voimiin ja ohjeisiin, joita Suuri Johtaja antaa. Tämä on monen korealaisen elämän perusta ja ainoa uskomus, joka heille on opetettu. (Vox 2018.)

Vuodesta 1953 aina 1970-luvulle saakka Pohjois-Korea oli varsin onnistunut maa. Monella pohjoiskorean kansalaisella meni jopa paremmin kuin eteläkorealaisella naapurillaan. Korean sodan jälkeen Kim Il-sung alkoi rakentamaan maataan Juche-aatteen perusteella. Tähän kuului myös tiukka ote taloudesta, sekä omaisuudesta ja yrityksistä. Virallisesti kaikki kuului Pohjois-Korean valtiolle muun muassa vaatteet yltäsi. Hallinto uudelleen rakensi Pjongjangista sosialistisen pääkaupungin ja pystytti lukuisia patsaita Kim Il-sungista. Maa alkoi rajoittamaan kaikkea mediaa sekä esti ulkomaanmatkailun. (Liberty in North Korea 2020.)

Hallinto esitteli vuonna 1950 kansalaisille myös songbun-järjestelmän, joka on edelleen käytössä tänäkin päivänä. Järjestelmän myötä kansalaiset jaettiin luokkiin, jotka jaoteltiin sosialistisen lojaaliuden ja hallinnon kunnioituksen mukaan. Tämä jako määritteli myös pitkälti, minkälainen oli kunkin kansalaisen tulevaisuus. Jokaisen oma songbun määritteli muun muassa mitä koulua saat käydä, missä ammatissa tulet työskentelemään sekä missä saat asua. (Liberty in North Korea 2020.)

Songbuneja oli vuonna 1950 kolme: (Liberty in North Korea 2019.)

- Core (ydinluokka) mihin kuului 28 % väestöstä. Kyseiset kansalaiset olivat erilaisia asiantuntijoita tai sotasankareita ja heidän perheitään. He olivat eliittiä.
- Wavering (tavallisten ihmisten luokka) mihin kuului 45 % väestöstä. Henkilöitä, jotka olivat aikaisemmin asuneet Etelä-Koreassa tai Kiinassa, pienten kauppiaiden perheitä ja muita jokseenkin tärkeitä henkilöitä yhteiskunnalle.

- Hostile (vihamielisten luokka) mihin kuului 27 % väestöstä. Maatilan omistajat, kapitalistit, uskonnolliset ihmiset ja henkilöt, jotka ovat avustaneet Etelä-Koreaa.

Vuoden 1960 lopulla järjestelmää muokattiin lisää ja luokkia tuli yhteensä 51. Tämänkin jälkeen luokka-asetelmaa on muutettu muutamaankin otteeseen. On kuitenkin selkeätä, kuten Liberty in North Korea sivustolla sanotaan, tilastoja ylläpidetään edelleen, mutta on hyvin vaikeaa saada selkoa, millainen luokka-asetelma on tällä hetkellä.

Pohjoiskorealaisetkaan eivät välttämättä itse ole täysin tietoisia mihin luokkaan kuuluvat. Näistä luokkajaoista tietää vain ne, joiden siitä pitääkin tietää. Näitä henkilöitä ovat muun muassa ne, jotka jakavat valtiolta joitakin etuuksia kansalaisille. (Mäkeläinen 2020, 198.) Songbun tilastoja päivitetään jatkuvasti ja digitalisoinnin takia käytetään ohjelmistoa nimeltä ”Faithful Servant 2.0.” – Uskollinen palvelija 2.0 (Liberty in North Korea 2019).

Kuten Liberty in North Korea on kertonut songbun luokitus määrittää ihmisen elämän suunnan. Tämä vaikuttaa myös kaikkeen mitä teet. Mikäli henkilö tuomitaan jostakin rikoksesta, tuomio tulee todennäköisesti olemaan alhaisempi, mikäli songbun luokitus on korkea. Tämä sama ilmiö huomioidaan myös terveydenhuollossa, jonka käytännössä tulisi olla ilmaista, mutta siitä silti joudutaan maksamaan. Myös avioliiton satamaan purjehdittaessa pariskunnan songbun määritellään molemmille alhaisemman songbunin mukaan. Vaikkakin songbun järjestelmä sotii kaikkia Pohjois-Korean kirjoittamia kansainvälisiä sopimuksia vastaan, ja on lisäksi perustuslain vastainen, ei tälle voida mitään. Pohjois-Korean laki on niin kuin sitä luetaan. He, jotka kuuluvat vihamielisten luokkaan ovat maanpettureita, jotka eivät ansaitse minkäänlaisia ihmisoikeuksia. (Mäkeläinen 2020, 198-200.)

2.3 Propaganda Pohjois-Koreassa

Pohjois-Koreassa propaganda on hyvin yleistä. Suurin osa propagandasta perustuu Juche-aatteeseen, maan johtajaan tai entisiin johtajiin sekä Korean työväenpuolueen mainostamiseen. Propagandalla on monia muotoja, joissa se esiintyy, kuten esimerkiksi mediassa, julisteilla, elokuvissa sekä pohjoiskorealaisessa musiikissa. Propaganda kuuluu jokaisen pohjoiskorean kansalaisen arkipäiväiseen elämään. (Young Pioneer Tours 2021a.)

Kaikki media on erittäin tiukan valtion tarkkailun alla. On erityisen tärkeää uutisoida positiiviseen sävyyn maan johtajasta kansalaisille ja kertoa hänen erinäisistä urotöistään. Mikäli taloudella tai muulla tärkeällä elimellä menee huonosti ei tästä mainita sanallakaan. Tämä myös hankaloittaa ulkomaalaisten toimittajien työtä, heidän raportoidessaan Pohjois-Koreasta. (BBC 2017.)

Pohjois-Koreassa on myös erittäin vähän uutistoimistoja tai sanomalehtiä. KCNA on suurin uutistoimisto ja Rodong Sinmun suurin sanomalehti. Heidän uutisensa ovat suureksi osaksi suunnattu ulkomaille, sillä näillä medioilla on myös englanninkieliset internetsivut. (BBC 2017.)

Propagandaa kerrotaan lapsille jo pienestä pitäen ja se kuuluukin pienimpienkin lasten päivittäiseen ohjelmaan. Lapsille koulutetaan, että ”Korkein Johtaja” Kim Jong-un ja häntä edeltäneet ”Suuri Johtaja” Kim Il-sung ja ”Rakas Johtaja” Kim Jong-il ovat itseasiassa jokaisen korealaisen oikeita vanhempia. Näin ollen kaikki asiat, erityisesti hyvät, tulevat heiltä. Tästä syystä lasten tulee kunnioittaa Johtajia enemmän kuin omia vanhempiaan. On myös tärkeää osoittaa rajoittumatonta kiitollisuutta ja uskollisuutta heille. Tämä on normaalia niin lasten kouluissa, päiväkodeissa kuin lyhyinä lomina järjestettävillä leireillä. (Mäkeläinen 2020, 99.)

Pohjois-Korean katukuvassa näkyy propagandajulisteita enemmän kuin normaaleja mainoksia. Propagandaviestien määrää voisi verrata meillä Suomessa mainoksien määrään kaduilla. Tyypillisessä propagandajulisteessa kehoitetaan aktiivisempaan ja tuloksellisempaan työntekoon, kehuaan työväenpuoluetta tai varoitetaan vihollisten hyökkäyksistä, joita ovat esimerkiksi Yhdysvallat tai Etelä-Korea. (Mäkeläinen 2020, 108.)

2.4 Pohjois-Korean kulttuuri

Kulttuuri-sanalla tarkoitetaan koko kansan henkisten ja aineellisten saavutusten kokoamista. Tätä voi myös kutsua omalla tavallaan ihmisten elämäntavaksi. Kansalaisten elämä muodostuu pitkälti oman kulttuurin pohjalta. He oppivat tekemään, toteuttamaan ja suorittamaan tehtäviä oman kulttuurinsa perusteella. Kulttuuriset piirteet ovat jotakin jotka on opittu, ne eivät periydy. (Opetushallitus 2020.)

Pohjois-Korean kulttuuri on alun perin juurtunut Kiinasta ja kiinalaisesta kulttuurista, vaikkakin heillä on oma kieli Etelä-Korean kanssa. Eteläkorealaiset kuitenkin erottavat selkeästi pohjoiskorealaiset heidän murteensa ansiosta, mutta koreaa osaamattomalle ei kielissä juurikaan ole eroa. Pohjois-Korea onnistui myös säilyttämään omaa kulttuuriperintöään Japanin miehityskauden aikana. (Mäkeläinen 2020, 108.)

Pohjois-Korean kulttuuri on pitkälti rakentunut Kim Il-sungin ja Kim Jong-ilin henkilökulttien pohjalta. Suurin osa pohjoiskorealaisesta taiteesta, musiikista, teatterista ja elokuvista pyörii heidän ympärillään. (Mäkeläinen 2020, 108.)

Pohjois-Korea on myös tunnettu heidän ”mass games” eli massaliikuntatapahtumista. Nämä tapahtumat voivat olla esimerkiksi tanssi-, voimistelu- tai erilaisia koreografiaesityksiä, joilla on tarkoitus korostaa Pohjois-Korean mahtavuutta tai kansalaisten uskoa johtajia kohtaan. Tapahtuma on siis yksinkertaisuudessaan suuri propagandatapahtuma, jollaista toista tuskin löytyy muualta. Tapahtumaan osallistuu kerralla jopa 100 000 ihmistä. Mass games oli tauolla hetkellisesti vuonna 2019 Kim Jong-unin kritisoitua niitä vääränlaisesta hengestä. (BBC 2019.)

Taulukko 1. Lista Pohjois-Korean kansallispäivistä vuonna 2021. (Young Pioneer Tours 2020)

Päivämäärä	Suomeksi käännetty nimi
1 tammikuuta	Uudenvuodenpäivä
12. helmikuuta	Seolla Festivaali (Korealainen uusivuosi)
16. helmikuuta	Kim Jong-ilin syntymäpäivä
15. huhtikuuta	Kim Il-sungin syntymäpäivä
25. huhtikuuta	Armeijan perustamispäivä
1. toukokuuta	Työnpäivä
27. heinäkuuta	Voitonpäivä
15. elokuuta	Itsenäistymispäivä
9. syyskuuta	Korean demokraattisen kansantasavallan perustamispäivä
10. lokakuuta	Korean työväenpuolueen perustamispäivä
27. joulukuuta	Sosialistisen perustuslain julistamispäivä

Kuten taulukosta 1 näkee, on Pohjois-Koreassa paljon kansallispäiviä, jotka liittyvät erilaisiin valtion elimiin, joita ovat esimerkiksi maata johtava työväenpuolue sekä armeija ja edellisten johtajien syntymäpäivät. Yhteensä Pohjois-Koreassa on 71 kansallispäivää, joihin sisältyy muun muassa Mass games, armeijan suuret paraatit sekä erilaisia ilotulituksia. Yllä olevaan listaan on kirjattu tärkeimmät juhlapäivät. Listatuista juhlapäivistä kaikista tärkein on Kim Il-sungin syntymäpäivä. Tätä päivää kutsutaan myös Auringon päiväksi. (Young Pioneer Tours 2020.)

Pohjois-Korea on lähettänyt urheilijoitaan talviolympialaisiin vuodesta 1964 ja kesäolympialaisiin vuodesta 1972. Maa kuitenkin jätti väliin vuoden 1984 Los Angelesin olympialaiset sekä 1988 Soulin olympialaiset poliittisista syistä. Yhteensä maalla on 56 olympiamitalia.

Maa on myös osallistunut jalkapallossa FIFA:n World Cupiin kaksi kertaa. Jääkiekossa maa on sijoittunut maailman rankingissä 41. mukana olevista 54. maasta. (Topend Sports 2014; Topend Sports 2000; Topend Sports 2016; IIHF 2020.)

Pohjois-Koreassa on myös kaksi kulttuurista UNESCON maailmanperintökohdetta. Yksi niistä on Goguryeon kuninkaalliset hautakammiot (Goguryeo Tombs) jotka pääsivät UNESCON maailmanperintökohdelistalle vuonna 2004. Nämä hautakammiot ovat jäänteitä Goguryeon kuningaskunnan ajalta jopa 200 vuotta eaa (ennen ajanlaskun alkua) aina 600 vuotta jaa (jälkeen ajanlaskun alun). Goguryeo oli suurin ja pohjoisin Korean kolmesta kuningaskunnasta. (Unesco 2020a.)

Toinen UNESCON maailmanperintökohde on Kaesongin historialliset monumentit. Tämä kulttuurikohde pääsi UNESCON maailmanperintölistalle vuonna 2013. Nämä monumentit ovat myöskin lähtöisin Goguryeo-dynastian ajalta 900–1300-luvuilta. (Unesco 2020b.)

2.5 Matkustaminen Pohjois-Koreaan

Pohjois-Korea on hyvin sukeutunut maa ja tästä syystä maassa voi vierailta vain muutamia tuhansia matkailijoita vuodessa. Maahan vaadittavat viisumit ovat myös vaikeita saada eikä niitä myönnetäkään aivan kaikille. (Rantapallo 2020; Korea Konsult 2017.)

Matkailija ei voi suoraan lentää Pohjois-Koreaan, vaan matka aloitetaan yleensä Pekingistä. Matkustusvaihtoehtoja ovat juna tai lento Pohjois-Korean kansallisella lentoyhtiöllä Air Koryolla. Lentoaika on noin kaksi tuntia. (Uri Tours 2020.) Air Koryo on kuulunut EU:n lentoyhtiöiden mustalle listalle puutteellisten turvallisuusstandardien takia, eikä lentoyhtiö muutenkaan ole saanut huimaa ylistystä. Skytrax vertailussa Air Koryo asetettiin toistuvasti huonoimpien lentoyhtiöiden listalle, mutta nykyisin yhtiö ei ole edes enää mukana listauksessa. (Mäkeläinen, 58.)

Pohjois-Koreaa kuvataan muun muassa epäinhimilliseksi diktatuuriksi, jossa kansalaisia esimerkiksi alistetaan ja sorretaan. Tällöin matkailijalla on mahdollisuus nähdä vain tietty kuva ja asiat mitä valtio haluaa turisteille näyttää. Koska matkailijat ja matkat Pohjois-Koreaan on todella valvottuja, on matka Pohjois-Koreaan lähinnä oppaan kuuntelua ja bussissa istumista. Matkailijat eivät voi myöskään kulkea vapaasti eri paikkoihin, vaan aina on mukana paikallinen opas, joka tarkkailee matkailijoita koko ajan. On myös tärkeää huomata, kuinka matkailijoiden täytyy osallistua ohjatuille kierroksille, eikä vaihtoehtoa omasta matkasuunnitelmasta ole. Oppailta on lähes mahdotonta saada puolueetonta

näkemyistä maan ydinaseohjelmista, politiikasta tai historiasta. (Rantapallo 2020; Korea Konsult 2017.)

Pohjois-Korean hotellit ja muut majoitukseen tarkoitetut mahdollisuudet ovat hyvin erilaisia verrattuna muihin Aasian maihin. Kaikki varaukset tulee tehdä tietyn matkatoimiston kautta, jota pyörittää maan hallitus. Itse yöpymispaikan tasoon voi vaikuttaa, mutta paikkaa ei voi itse valita. Monet hotellit ovat tarkoitettu vain ulkomaalaisille. (Mäkeläinen, 61.)

Suomen ulkoministeriön sivuilla Pohjois-Koreaan kehoitetaan välttämään tarpeetonta matkustamista. Lisäksi huomautetaan, että maan turvallisuustilanne saattaa nopeasti muuttua sekä olla arvaamaton. Maahan suositellaan kaiken kattavaa matkavakuutusta, mutta varsinkin lentäen maahan saapuvien voi olla vaikeaa saada vakuutusyhtiö korvaamaan mahdollista lentoturmaa, sillä maan kansallinen lentoyhtiö Air Koryo, on EU:n alueella asetettu toimintakieltoon. Suomella ei ole edustoa Pohjois-Koreassa, joten matkalla olevan suomalaisen lähin suurlähetystö on Etelä-Koreassa Soulissa. (Ulkoministeriö 2020.)

Yhdysvaltain ulkoministeriö on asettanut Pohjois-Korean luokan 4 matkustuskieltoon. Luokka 4 on korkein maan asettamista luokista. Yhdysvaltojen passilla ei tällä hetkellä voi matkustaa Pohjois-Koreaan, Pohjois-Korean läpi tai Pohjois-Koreasta pois, ellei matkustamiseen ole erityistä lupaa. Myös Yhdysvaltain ulkoministeriö sivuilla varoitetaan turvallisuustilanteen nopeasta kehityksestä ja sen äkkiarvaamattomuudesta. Yhdysvalloilla ei myöskään ole minkäänlaisia diplomaattisia suhteita Pohjois-Korean kanssa, eikä heillä ole maassa suurlähetystöä. Mikäli maan kansalaisia matkustaa Pohjois-Koreaan varoittaa ulkoministeriö mahdollisista rangaistuksista ja vankeudesta koskien maahan pyrkimistä. Yhdysvaltain kansalaisia palvelee Ruotsin suurlähetystö Pjongjangissa. Ulkoministeriön sivuilla varoitetaan myös matkailijoita esimerkiksi pakkotyöleireistä ja jatkuvasta tarkkailusta. (Travel.State. Gov 2020.)

3 Matkakohteen elämyksellisyys

Sanakirjan mukaan elämys määritellään asiaksi, josta saat tietoa sekä taitoa tekemällä, katsomalla tai tuntemalla asioita. Ne ovat myös on asioita, jotka vaikuttavat sinuun mitä tunnet ja miten alat tuntemaan. Myös Nykysuomen sanakirja määrittää elämyksen tapahtumaksi, joka aiheuttaa voimakkaita tunteita ja tekee vaikutuksen. Elämys on myös jokaiselle matkailijalle ja elämyksen kokijalle henkilökohtainen, eikä täten kaikki ihmisetkään koe samanlaisia elämyksiä samoista asioista. (Cambridge Dictionary 2020; Verhelä & Lackman 2003, 34–35.)

Pine & Gilmore (2020, 15) mukaan elämyksiä on luotu luomaan uutta arvoa tuotteelle. Tällaiset elämysten kehittämiset tapahtuvat, kun yritys esittelee tuotteen sekä hyödykkeet houkutellakseen ostajaa. Kun taas hyödykkeet ovat vaihdettavissa, tavarat aineellisia ja palvelut aineettomia syntyä mieleenpainuvia elämyksiä.

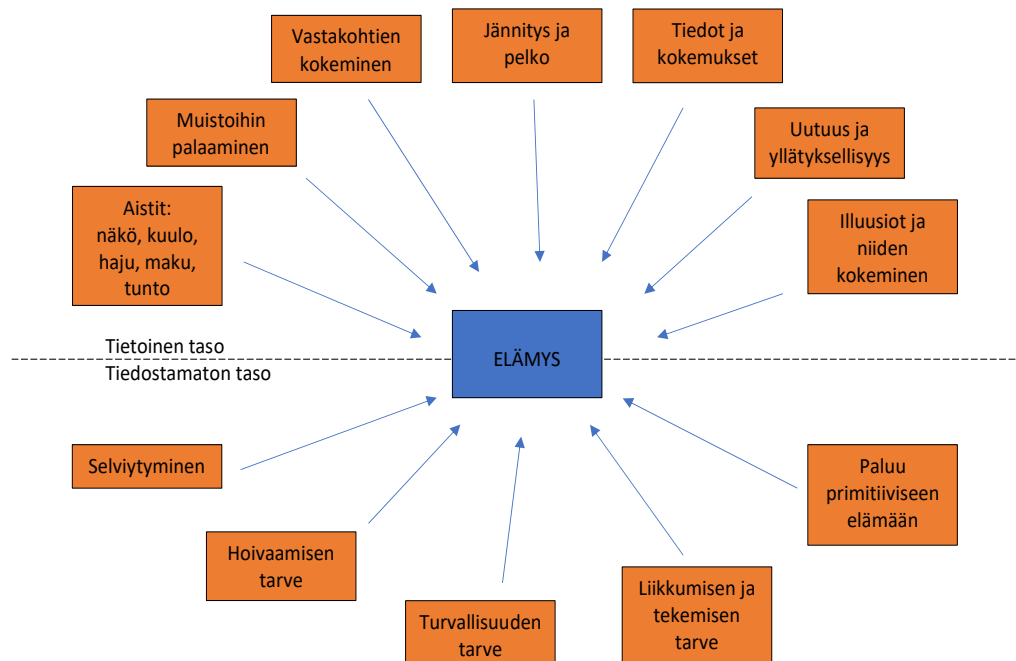
Elämystä ei voi noutaa tai erikseen varata, kuten esimerkiksi lentolipun tai teatteriesityksen. Elämykset eroavat palveluista, koska niitä pidetään nimenomaan mieleenpainuvina, sillä elämys on usein tilannesidonnainen sekä ainutlaatuinen. Elämyksiä on myös montaa erilaista. Jotkin elämyksistä saattavat olla lyhyitä, nopeasti ohitse meneviä hetkiä tai yksittäisiä kokemuksia. Osa elämyksistä voi myös olla pidempi jaksoisia. Usein kun elämys jatkuu pidempää, koostuu se tällöin monista erilaisista tapahtumista, jotka loppujen lopuksi seuraavat toisiaan. (Komppula & Boxberg 2005, 28.)

3.1 Elämysten merkitys matkailussa

Eräitä matkailun keskeisimpiä sisältöjä ovat erilaiset kokemukset sekä elämykset kuten kuvioista 1 voi nähdä. Tämä kuvio esittelee elämykseen vaikuttavia tekijöitä. Tästä voivat olla samaa meiltä niin yrittäjät kuin kuluttajatkin. Nämä kaikki odotukset ja erilaiset mielikuvat luovat erinäisiä kokemuksia ja elämyksiä, jotka vaikuttavat huomattavasti ostopäätökseen. Matkaa odottaessa, matkalla ollessa ja jälkeensä omissa muistoissa muodostuu kokemus, joka pohjautuu erityisesti tapahtumiin ja tunteisiin koko prosessin ajalta. Nämä kokemukset ovat suuri syy siihen miten tyytyväisiä matkailijat lopulta ovat matkaansa. (Räikkönen 2007, 27-28.)

Kuten kuvioista 1 voi nähdä elämykseen liittyy monenlaisia tekijöitä, jotka on jaettu tietoiseen tasoon sekä tiedostomattomaan tasoon. On siis tärkeää ymmärtää, että elämys kehittyy asiakkaan mielessä, eikä sitä tästä syystä voida erityisesti tuottaa. Elämyksen

syntymiseen voidaan vaikuttaa tarjoamalla oikeanlaiset puitteet ja ohjailla kokemusta mahdollisuuksien mukaan. (Verhelä & Lackman 2003, 35.)

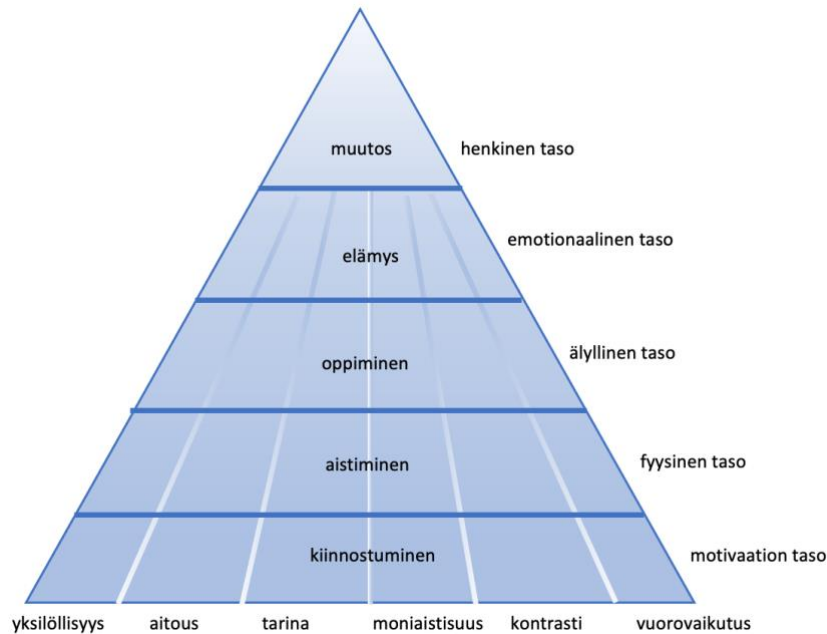

Kuvio 1. Elämykseen vaikuttavia tekijöitä (mukaillen Verhelä & Lackman 2003)

Elämys on lopuksi kuitenkin kokijaansa pienempi asia. Se on hetki kokijansa elämästä. Tämä kulminoituu elämykseen, sillä kun asiakas maksaa elämyksestä, todellisuudessa hän maksaa päästäkseen osaksi kokemusta, joka on hetki hänen omaa elämäänsä. Kokemuksen ja elämyksen erottaa helpoiten siitä, että kokemus ei välttämättä täytä odotuksia ja toiveita. Elämykset ovat niitä elämän hienoimpia kohokohtia, jotka jättävät syvän muistijäljen. Kokemuksin voi olla iloinen, mutta on myös mahdollista, että se voi olla vaikea tai raskas. Elämys syntyy hetkessä ja hetkestä, kokemus elämän varrella, joka myös lisää viisautta ymmärtää milloin elämykseen tulisi tarttua. (Veijola & Säynäjäkangas 2018, 69.) Kuten myös Pine & Gilmore (2020, 17.) kertovat elämyksessä ei tarvitse olla konkreettisuutta, vaan muistijälki syntyy ihmisen omasta aloitteesta sekä heidän mielissään.

Elämyskolmio on Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen luoma malli. Elämyskolmio käy läpi mitä kaikkia elementtejä elämyksen tulisi sisältää, jotta se olisi elämyksellinen. Näitä elementtejä ovat: aitous, yksilöllisyys, tarina, moniaistisuus, kontrasti sekä vuorovaikutus. Kuten kuviosta 2 näkee, tähän liittyy vielä erilaisia asiakkaan kokemuksen

tasoja. Yksilöllisyydellä tarkoitetaan ainutlaatuista, täysin samanlaista tuotetta ei löydy muualta. Aitous kulkee samaa reittiä uskottavuuden kanssa, sillä mikäli kokemus on aito, tulee asiakkaalle tunne, että se on uskottava. Tarinan tarkoitus on kertoa asiakkaalle missä järjestyksessä mitään tehdään ja miksi. On tärkeää, että tuote koetaan monin aistein, ja tätä moniaistisuus kuvaa. Tuotteen tulee myös olla kontrastissa asiakkaan omaan arkeen. Vuorovaikutus on myös tärkeä osa elämystä, sillä siihenkin kuuluu yhteisöllisyyden ja jakamisen tunne. (Tarinakone 2011.)

Kuvio 2. Elämyskolmio (mukaillen Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus)

Elämyskokemusta ei voida koskaan taata, mutta elämyskolmion avulla voidaan luoda elämykselle otolliset olosuhteet, jotka ovat tärkeä osa elämystä kuten myös Verhelä & Lackman ovat aikaisemmin todenneet. (Tarinakone 2011.)

Jotkin elämykset ovat niin merkityksellisiä, että ne muuttavat kokijaansa. Yksittäiset elämää muuttavat elämykset ja kokemukset ovat harvassa, sillä useimmiten elämänmuutokset tapahtuvat monien muuttavien kokemusten sarjan jälkeen. Elämysten kokeminen tapahtuu sisällämme, mutta transformaatio tulee sisältämme ulos. (Pine & Gilmore 2020, 15–17.)

3.2 Matkailun työntö- ja vetovoimatekijät

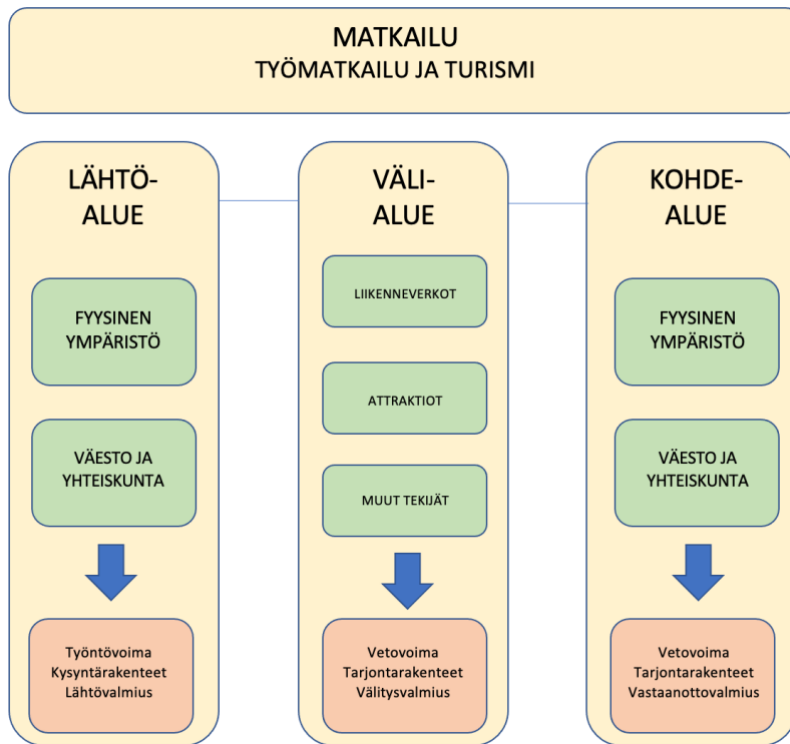
Tässä alaluvussa tullaan kertomaan työntö- ja vetovoimatekijöiden kytkeytymistä toisiinsa, sillä työntö- ja vetovoimatekijät ovat iso osa elämysten syntymistä ja kehittymistä. On tärkeää ymmärtää eri maiden vetovoimatekijät, jotka houkuttelevat matkailijoita.

Matkailukohteiden vetovoimatekijöitä kutsutaan nimellä attraktio. Attraktioita on monenlaisia, primäärinen attraktio, sekundaarinen attraktio sekä kohdeattraktio. Primäärinen matkailukohde tarkoittaa matkailijan pääkohdetta, jossa hän viettää useamman päivän. Sekundäärisellä attraktiolla taas tarkoitetaan kohdetta, jossa matkailija käy vierailmassa, mutta ei kuitenkaan viihdy kovinkaan pitkään. Matkailijan pitää kuitenkin matkustaa tämän sekundäärisen kohteen perässä. Kohdeattraktiossa vetovoimatekijänä toimii jonkinlainen fyysinen paikka, esimerkiksi Oslossa oopperatalo tai Turussa Turun Linna. (Savonia 2020.)

Jotta mikä tahansa matkailukohde houkuttelisi matkailijoita, tarvitsee siellä olla vetovoimatekijöitä, jotka kiinnostavat matkailijoita. Näitä voivat olla esimerkiksi luontoon tai kulttuuriin perustuvat kiinnostavat kohteet. Myös erilaiset muista erottuvat matkailunähtävyydet kiinnostavat matkailijoita. Erilaiset harrastusmahdollisuudet myös lisäävät vetovoimatekijöitä, jolloin esimerkiksi vuoristossa voi maisemien katselun lisäksi harrastaa erilaisia lumiaktiviteettejä, kuten laskettelua tai lumikenkäilyä. Matkailijoita kiinnostavat myös erilaiset UNESCO:n maailmanperintökohteet. Myös palveluilla on tärkeä osuus vetovoimatekijöinä. Palveluiden tarpeen määrä määräytyy pitkälti matkailijatyypin mukaan. Seikkailuhenkiset matkailijat eivät välttämättä tarvitse muuta kuin ruokakaupan sekä paikan mihin pystyttää telttansa. Mukavuudenhaluiset matkailijat taas vaativat hotelleja sekä monia ravintoloita, joissa syödä. (Vuoristo 2003, 36.)

Matkailijoiden liikkuminen on tulosta työntö- ja vetovoimatekijöistä. Nämä aiheuttavat matkailijan lähtemään tutusta ympäristöstään ja kiinnostumaan uudesta tai uusista matkakohteista. Vetovoimatekijä yhdistetään yleensä tekemiseen tai kohteeseen, joka houkuttelee matkailijan lähtemään tutusta ympäristöstään. Työntövoimalla taas tarkoitetaan halua vaihtaa niin sanotusti maisemaa ja tutustua uuteen ympäristöön. (Lohmann & Panosso Netto 2017.)

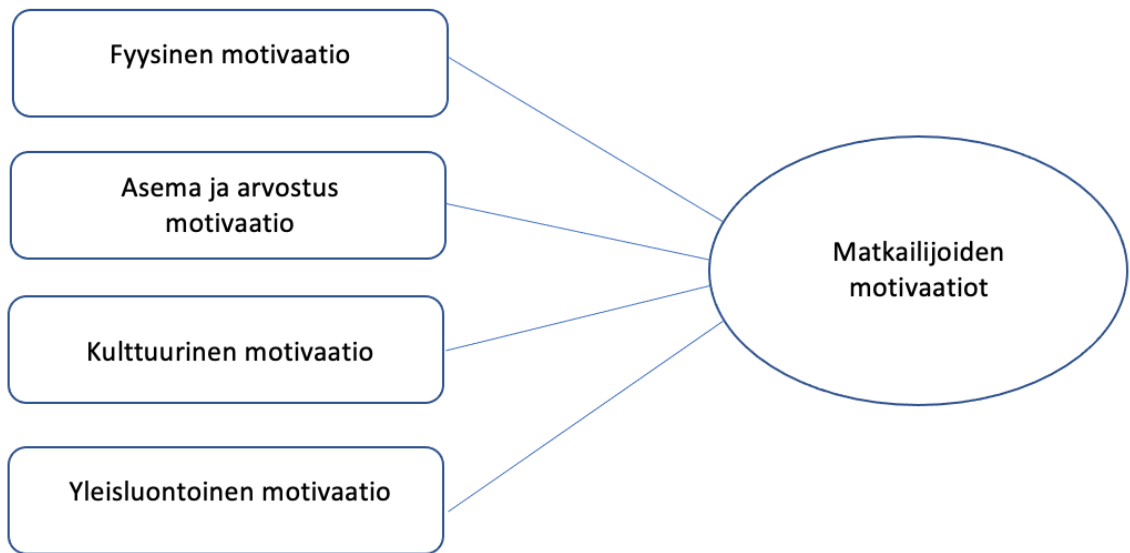
Työntö- ja vetovoimatekijöiden tutkimuksessa on huomattu, että ihmiset matkustavat, sillä heidän sisäiset tarpeensa kannustavat siihen, jolloin vetovoimatekijät vain lukitsevat tietyn kohteen valinnan. Vetovoimatekijät ovat siis ulkoisia tarpeita, jotka matkailija haluaa täyttää. Tämän takia on erityisen tärkeää ymmärtää työntö- ja vetovoimatekijöiden merkitys ihmisten matkustuksessa. (Yousefi & Marzuki 2015, 40-56.)

Kuvio 3. Matkailun maantieteellinen viitekehikko (mukaillen Vuoristo 2003)

Peruselementit matkailun alueelliseen vuorovaikutusjärjestelmään ovat matkailijoiden lähtöalue, matkailijan kohdealue sekä erilaisten matkailureitein yhdistävä välialue. Nämä on kuvattu kuviossa 3 pelkistetysti. Tosiasiallisuudessa erinäisten kansainvälisten matkailun aluerakenteet ovat paljon monimutkaisempia, sillä kohdealueet ovat myös lähtöalueita ja päinvastoin. (Vuoristo 2003, 20–22.)

Kuten kuviosta 3 voi nähdä, lähtöalueen yhteiskunnallinen ja fyysinen ympäristö vaikuttavat minkälainen kysyntärakenne ja työntövoima kyseiselle alueelle on mahdollista syntyä. Kun taas kohdealueella vastaavasti vastaavat toimintaympäristöt määräävät tarjontarakenteen ja omalta osaltaan vaikuttavat vetovoiman muodostumiseen. Välialueella on oma tehtävänsä matkailun aluesysteemissä. Se pääosin liittyy kohde- ja lähtöalueet toisiinsa erinäisten liikenneverkkojen avulla. Välialueella on myös omaa vetovoimaansa, jolloin pääasiallisen kohteen saavuttaminen ei ole tärkeintä, vaan halutaan myös kokea matkailuelämyksiä matkalla kohteeseen. (Vuoristo 2003, 20–22.)

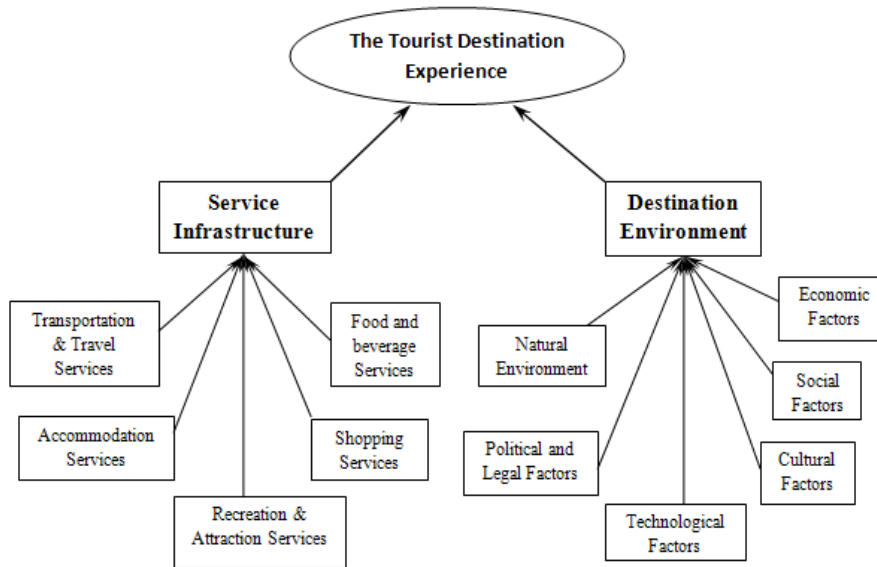
Kuvio 4. Matkailijoiden motivaatio teoria. (mukaillen Tsephe & Eyono Obono 2013)

Matkailijoiden motivaatioissa on neljä erilaista ulottuvuutta, jotka on kuvattu kuviossa 4. Näitä motivaattoreita ovat fyysinen motivaatio, asema- ja arvostusmotivaatio, kulttuurinen motivaation sekä yleisluontoinen motivaatio. Fyysinen motivaatio on suoraan yhteydessä henkilön omaan hyvinvointiin, joka myös vaikuttaa matkustus motivaatioon. Asema- ja arvostusmotivaatio taas viittaa henkilöiden omaan itsetuntoon ja henkilökohtaiseen kehitykseen. Kulttuurinen motivaatio viittaa matkailijoiden haluun kokea uusia aktiviteettejä uudesta kulttuurista ja tutustua erilaisiin maihin. Yleisluontoinen motivaatio viittaa matkailijoiden haluun tutustua uusiin ihmisiin, tavata omia ystäviään sekä perhettään ja päästä eroon normaalista arjesta. Nämä kaikki asiat vaikuttavat myös vetovoimatekijöihin. (Tsephe & Eyono Obono 2013, 275.)

3.3 Vetovoimatekijämallit

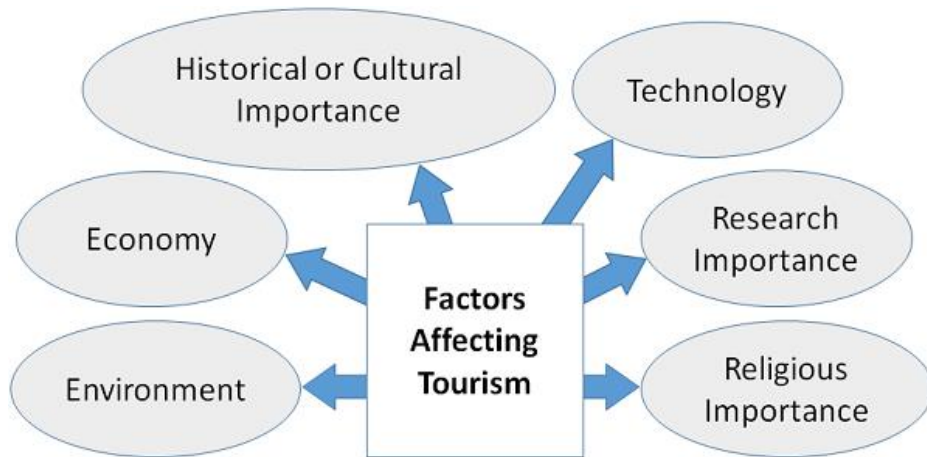
Jotta tässä opinnäytetyössä saataisiin mahdollisimman monipuolinen kuva erilaisista vetovoimatekijöistä, loin kahdesta erilaisesta matkailun vetovoimatekijöistä kertovasta mallista sopivan juuri omiin tarpeisiini. Tässä lopullisessa mallissa on yhdistelty osa-alueita seuraavaksi esitellyistä kahdesta mallista. Lopullinen malli, jonka olen luonut tätä työtä varten, esitellään seuraavassa alaluvussa ja se löytyy sivulta 20. Kummassakaan seuraavaksi esitellyssä valmiissa mallissa ei ollut omasta mielestäni juuri niitä tarpeellisia kategorioita, joita tarvitsisin kuvaamaan juuri Pohjois-Koreaan suuntautuvaa matkailua ja selvittämään täten Pohjois-Korean vetovoimatekijöitä. Näitä sekoittelemalla sain juuri oikeanlaisen kaavion kuvaamaan erilaisia matkailunähtävyyksiä, joita maa tarjoaa.

Vetovoimatekijämallit ovat esitelty englannin kielellä, sillä myös loppuaineiston matkailunähtävyydet tullaan esittelemään englanniksi, jotta käännökset ovat oikeanlaiset korostamaan niiden tarvittavaa arvoa.

Kuvio 5. Tourist Destination Experience (Crouch 2000)

Kuviossa 5 esitellään erilaisia aspekteja, jotka yhdessä muodostavat matkailukohteen. Kuvioista voi huomata, että palveluinfrastruktuuri (kuviossa Service Infrastructure) ja kohdeympäristö (kuviossa Destination Environment) ovat erityisen tärkeitä, kun luodaan matkailukokemusta. Infrastruktuuri ja kohdeympäristö sisältävät erilaisia mittareita, jotka on listattu niiden alle. Näitä ovat esimerkiksi kohdeympäristön alla taloudelliset tekijät (kuviossa Economic Factors), sosiaaliset tekijät (kuviossa Social Factors) sekä esimerkiksi tekniset tekijät (kuviossa Technological Factors). Infrastruktuurin alla on taas esimerkiksi majoituspalvelut (kuviossa Accommodation Services), ruoka- ja juomapalvelut (kuviossa Food and Beverage Services), sekä ostosmahdollisuudet (kuviossa Shopping Services). (Kassean & Gassita 2013, 6.)

Kuvio 6. Factors Affecting Tourism (Tutorialspoint 2021)

Kuviossa 6 on esiteltynä toinen vetovoimatekijöitä esittelevä malli. Mallissa on niin välittömästi näkyviä tekijöitä kuin sellaisiakin tekijöitä, jotka näkyvät ja vaikuttavat vasta pidemmän ajanjakson jälkeen. Ympäristötekijällä (kuviossa Environment) viitataan ihmisten halua matkustaa erilaiseen ympäristöön omalta asuinpaikaltaan, esimerkiksi lämpimiltä seuduilta matkustetaan kylmemmille sekä toisin päin. Taloustekijällä (kuviossa Economy) viitataan kohteena olevan maan taloudellista tilannetta. Mikäli taloustilanne ei maassa ole hyvä, vaikuttaa se matkailuun sekä ihmisten käyttötottumuksiin. Historiallinen tai kulttuurillinen merkitys (kuviossa Historical or Cultural Importance) viittaa historialliseen matkailuun, jolloin matkailijat tulevat katsomaan erilaisia historiallisia kohteita sekä näkemään entisaikojen kulttuuria ja oppimaan siitä. Teknisellä tekijällä (kuviossa Technology) tarkoitetaan ihmisten pääsyä internetiin ja kertomaan omia kokemuksia kokemistaan asioista. Monet suunnittelevat matkansa jo pelkästään suositusten perusteella jolloin on tärkeää ymmärtää, että internetissä voi olla myös haittoja. Tutkimustekijöillä (kuviossa Research Importance) viitataan erilaisiin tutkimuspainotteisiin matkoihin, joita esimerkiksi arkeologit tai biologit tekevät, jotta kohdetta voidaan ymmärtää paremman sekä saada lisää tietoa sen historiasta. Uskonnollisilla tekijöillä (kuviossa Religious Importance) viitataan erinäiseen uskonnolliseen matkailuun, kuten esimerkiksi Mekka tai Betlehem. Näissä kohteissa on tietty ajankohta, jolloin matkailijoita tulee normaalia enemmän kunnioittamaan omaa uskontoaan niille tärkeille paikoille. (Tutorialspoint 2021.)

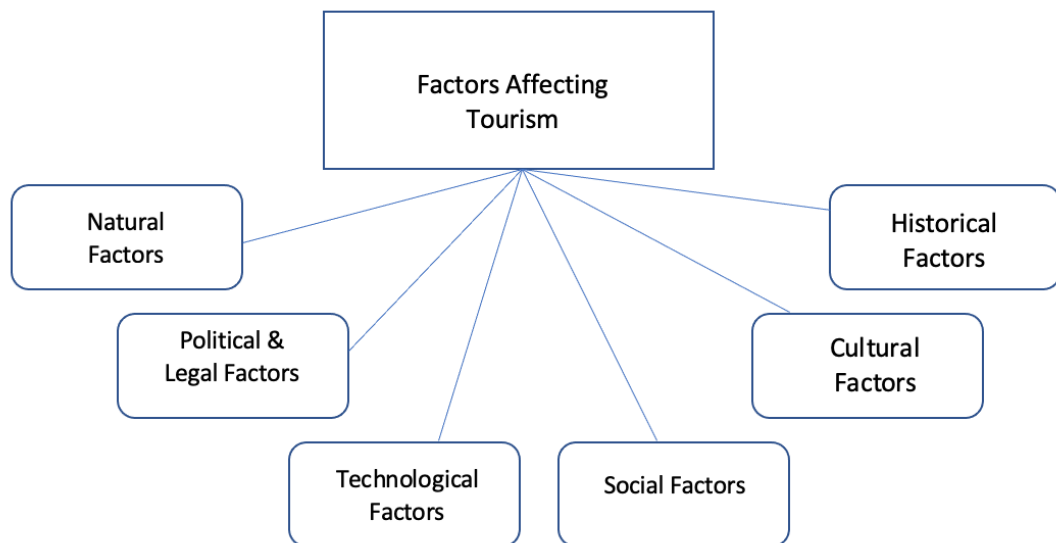
3.4 Tutkimukseen käytetty vetovoimatekijöiden luokittelumalli

Jotta omasta mielestäni saan monipuolisemman ja mahdollisimman hyvin Pohjois-Koreaa kuvaavan kuvan vetovoimatekijöistä olen luonut oman vetovoimatekijöiden luokittelumallin, johon olen yhdistänyt aikaisemmin nähtyjän mallin ominaisuuksia.

Esimerkkimallit ovat esiteltynä aikaisemmassa alaluvussa alkaen sivulta 18.

Esimerkkimalleja on yhteensä kaksi.

Kuviossa 7 on esiteltynä vetovoimatekijöiden luokittelumalli, jonka avulla tutkitaan erilaisia vetovoimatekijöitä, mitä Pohjois-Korealla on tarjota. Valmiissa malleissa, ei ollut yhdisteltynä omasta mielestäni tarpeeksi kattavasti eri alalajeja vetovoimatekijöille, jotta niiden luokittelu olisi selkeää. Tässä mallissa on yritetty luokitella vetovoimatekijät mahdollisimman selkeästi, eikä mallissa ole niin kutsuttuja turhia alalajeja, joihin ei tulisi yhtäkään kohdetta, kuten esimerkiksi uskonnolliset tekijät. Pohjois-Koreassa ei ole varsinaista uskontoa vaan ainoa uskonto on uskoa johtajiin. Tällöin ei myöskään ole uskonnollisia kohteita, kuten muut maat ne tuntevat. Malli on esitetty englannin kielellä, sillä myös kohteiden nimet tutkimustuloksissa on esitelty englanniksi, joten koen että kahden kielen sekoittaminen olisi liian sekavaa. Myöskään kohteiden arvokkuus sekä merkityksellisyys olisi saattanut kadota käännösten yhteydessä, jolloin tutkimuksesta ei olisi saanut kaikkea irti. Kohteiden kääntämiseen ei myöskään ole tarpeeksi kattavaa ohjetta olemassa.

Kuvio 7. Vetovoimatekijöiden luokittelumalli

Luonnollisilla tekijöillä (kuviossa Natural Factors) tarkoitetaan mallissa erilaisia luontokohteita, kuten esimerkiksi Paektu-san vuorta tai Masik-Ryong laskettelukeskusta, jossa ollaan tekemisissä luonnon kanssa sekä itse aktiviteetti tapahtuu luonnossa. Poliittisilla ja oikeudellisilla tekijöillä (kuviossa Political & Legal Factors) tarkoitetaan erinäisiä tapahtumia tai paikkoja, mihin esimerkiksi valtio puuttuu tai ei anna nähdä. Lisäksi esimerkiksi diktatuurin kokeminen ja näkeminen kuuluu poliittisiin sekä oikeudellisiin tekijöihin. Teknillisillä tekijöillä (kuviossa Technological Factors) tarkoitetaan

kaikkea mihin liittyy tekniikka, sillä pääsyä internetiin ei ole. Sosiaalisilla tekijöillä (kuviossa Social Factors) tarkoitetaan asioita, jotka realisoituvat erilaisena toimintana kuten ns. malliperheiden luona vierailu. Kulttuurillisilla tekijöillä (kuviossa Cultural Factors) tarkoitetaan asioita, jotka korostavat Pohjois-Korealaista kulttuuria kuten esimerkiksi Juche-torni. Historiallisilla tekijöillä (kuviossa Historical Factors) tarkoitetaan erilaisia kohteita, jotka liittyvät Pohjois-Korean historiaan.

4 Tutkimusmenetelmät

Tämä luku käsittelee tutkimusmenetelmiä, joita on käytetty tämän tutkimuksen tekoon. Tässä luvussa käydään läpi valittu tutkimusmenetelmä sekä avataan syytä päätöksen taustalla.

Opinnäytetyön tutkimuskohteena oli tutkia Pohjois-Koreaa matkailumaana sekä selvittää Pohjois-Korean suurimmat vetovoimatekijät. Tutkimusongelmana on selvittää, millainen maa Pohjois-Korea on matkustaa sekä minkälaisia erilaisia vetovoimatekijöitä siellä on. Lisäksi tutkitaan maahan matkaavien henkilöiden profiileja ja heidän motivaattoreitaan matkustaa. Lisäksi on tarkoitus kuvata tyypillisiä Pohjois-Koreaan matkustavia matkailijoita persoonamallia hyödyntäen.

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvalitatiivinen diskurssianalyysi sekä palvelumuotoilusta lähtöisin oleva persoonamalli, jonka avulla voidaan esittää millaisia ihmisiä Pohjois-Korea kiinnostaa. Tutkimusaineistona käytetään Pohjois-Koreasta kertovaa tietokirjallisuutta, kuten esimerkiksi matkaoppaita sekä maassa vierailleiden matkailijoiden kirjoittamia matkakertomuksia. Myös Pohjois-Koreaan järjestävien matkatoimistojen infopakettit ovat arvokkaita aineiston kannalta. Pääpaino on erityisesti Pohjois-Korean erityisissä vetovoimatekijöissä ja niiden segmentoinnissa. Tietokirjat ovat matkakertomuksia maassa käyneiltä henkilöiltä.

4.1 Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tutkimuksena on kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä, joka tarkoittaa laadullista tutkimusta. Tässä tutkimustyyppissä on tarkoituksena kuvata todellista elämää, jolloin on myös huomioitu, että todellisuus on moninainen. On tärkeää huomioida, että tätä todellisuutta ei voi rikkoa eri osiin, sillä on tarkoitus tutkia kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161.)

Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin tutkimukseen, kun halutaan tutkia erilaisia luonnollisia tilanteita, joita ei voida muodostaa kokeeksi tai joiden hallinnointi olisi haastavaa. Lisäksi tutkimusmenetelmä sopii, mikäli halutaan tietää lisää tapahtumissa mukana olleiden henkilöiden merkitysrakenteista. (Metsämuuronen 2006, 88.)

4.2 Diskurssianalyysi

Diskurssianalyysi tarkoittaa erityistä tutkimus suuntausta, jonka tarkoituksena on tutkia tekstin ja puheen käyttöä erilaisista näkökulmista. On tärkeää säilyttää kriittinen ote

tekstiin, kun diskurssianalyysia tehdään. Tulee myös huomata, että sanoilla on erilaisia merkityksiä eri ihmisille eri tilanteissa. Diskurssianalyysiin kuuluu myös peruskysymyksiä, jotka tulee ottaa huomioon aineistoa analysoidessa. Nämä kysymykset ovat; kuka sanoi, mitä sanoi, mitä tarkoitti, miksi sanoi, mihin pyrki ja kehen pyrki vaikuttamaan. (Metsämuuronen 2006, 106–107.)

Diskurssianalyysi on hyvin perusteellista tutkimusta, jolloin aineistosta etsitään erilaisia eroja ja yhtäläisyyksiä. Näiden lisäksi tulee kiinnittää huomiota myös poikkeavuuksiin. Tästä syystä aineiston ei tarvitse olla kovin suurta ja jo pienelläkin määrällä aineistoa voidaan saada merkittäviä tuloksia. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 155–158.)

4.3 Aineisto

Aineistona opinnäytetyössä käytettiin erilaisia Pohjois-Koreaan suuntautuneita matkaoppaita sekä tietokirjoja maassa käyneiltä ihmisiltä. Tärkeä osa aineistoa oli myös matkatoimistojen tietopaketit Pohjois-Koreasta, jotka järjestävät aktiivisesti matkoja alueelle.

Matkaopaskirjoista valittiin Lonely Planetin Etelä-Korean oppaan mukana tuleva 28 sivuinen Pohjois-Korean opas. Tästä oppaasta poimittiin parhaimpia matkustuskohteita, joihin matkustajat viedään, niin Pjongjangissa kuin muuallakin Pohjois-Koreassa. Toisena aineistona käytettiin Rough Toursin PDF matkaopasta, Etelä-Koreasta, jossa oli niin ikään oma osionsa Pohjois-Korealle. Nämä aineistot valittiin aineiston vähäisen määrän takia. Harvat matkatoimistot tekevät omaa Pohjois-Korean matkaopasta. Lonely Planetin sekä Rough Toursin matkaopaskirjat olivat vielä suhteellisen tuoreita, sillä ne oli kirjoitettu vuonna 2018 sekä 2019.

Matkatoimistojen nettisivujen aineistona käytettiin Koryo Toursin tekemää koontia heidän retkiensä sisällöstä. Koryo Toursin ns. matkaopas oli laaja ja kaikista kohteista oli pienet esittelyt. Oppaassa oli myös erikseen korostettu tärkeitä kohteita, joita analysoin tekemäni mallin pohjalta. Valitettavasti muita tarpeeksi kattavia matkatoimistojen internetsivujen kautta löytyviä oppaita en löytänyt.

Matkakertomuksiksi valikoitu Michael Palinin Pohjois-Korean Päiväkirja, sekä Mika Mäkeläisen kirja Kimlandia. Michael Palinin ja Mika Mäkeläisen kirjojen erona on kirjoittajien kokemukset Pohjois-Koreasta. Mäkeläinen on jo kokenut Pohjois-Korea toimittaja, joka on vierailut maassa usein. Palin taas oli ensimmäistä kertaa maassa, jolloin hän myös sai kokea enemmän uusia asioita kuin Mäkeläinen.

Persoonien luomiseen käytettiin erilaisia blogikirjoituksia, joiden kirjoittajat olivat käyneet Pohjois-Koreassa. Lisäksi käytettiin Mika Mäkeläisen, Michael Palinin sekä Markku Toimelan kirjoja, sekä kirjoittajaprofilointeja kirjojen pohjalta. Taulukossa 2 esitellään blogit sekä heidän osoitteensa, joita käytettiin muun muassa persoonien tekoon.

Taulukko 2. Persoonien muodostukseen käytetyt blogit

Blogin nimi	Blogin osoite
Adalmina's Adventures	https://adalminasadventures.com
Huge Passion For Life	http://www.hugepassionforlife.com
One Step 4 Ward	https://onestep4ward.com
The Planet Edit	https://www.theplanetedit.com
WildJunket	https://www.wildjunket.com

4.4 Persoonat

Tässä opinnäytetyössä esitellään myös muutamia palvelumuotoilun kautta tutuksi tulleen persoonamallinnoksen avulla tehtyjä persoonia. Näiden persoonien on tarkoitus kuvata tavallisimpia henkilöitä, joita Pohjois-Korea matkakohteena kiinnostaa.

Rósa Guðjónsdóttir (2009, 64) kuvailee artikkelissaan persoonia erilliseksi fiktiivisiksi hahmoiksi, jotka esittelevät isomman joukon toiveita sekä vaatimuksia, perustuen heidän persoonallisuuteensa ja tavoitteisiinsa. Kun taas Kim Goodwin (2009, 229) omalta osaltaan määrittelee persoonat luonnehdinnaksi henkilöistä, jotka käyttävät erilaisia palveluita ja tuotteita. Persoonien voisi sanoa siis antavan kokonaisvaltaista kuvaa oikeista ihmisistä ja henkilöistä. Todellisen oloinen persoona on hyvä keino auttaa sidosryhmiä ymmärtämään henkilöä, joka tulee käyttämään palvelua. (Goodwin 2009, 229–230.)

Kuten Rósa Guðjónsdóttir kertoi aikaisemmin persoonat ovat fiktiivisiä hahmoja, jotka luodaan tutkimusten perusteella esittelemään erilaisia käyttäjätyyppejä. Persoonan luominen auttaa ymmärtämään käyttäjän tarpeita, kokemuksia sekä tavoitteita. Parhaimmillaan persoona mallinnuksen avulla oppii ymmärtämään, että erilaisilla henkilöillä on erilaiset tavoitteet ja odotukset. Persoonan muodostaminen alkaa datan keräämisellä sekä sen analysoinnilla. Tämän jälkeen luodaan persoonille kuvaukset. Seuraavana vaiheena tehdään skenaariot ongelmien analysointiin sekä ideoiden kehittämiseen. Tämän jälkeen on tärkeää hyväksyttää persoonamallit sekä saada myös kaikki asianosaiset tiiminjäsenet mukaan. (Dam Friis & Siang Yu 2021.)

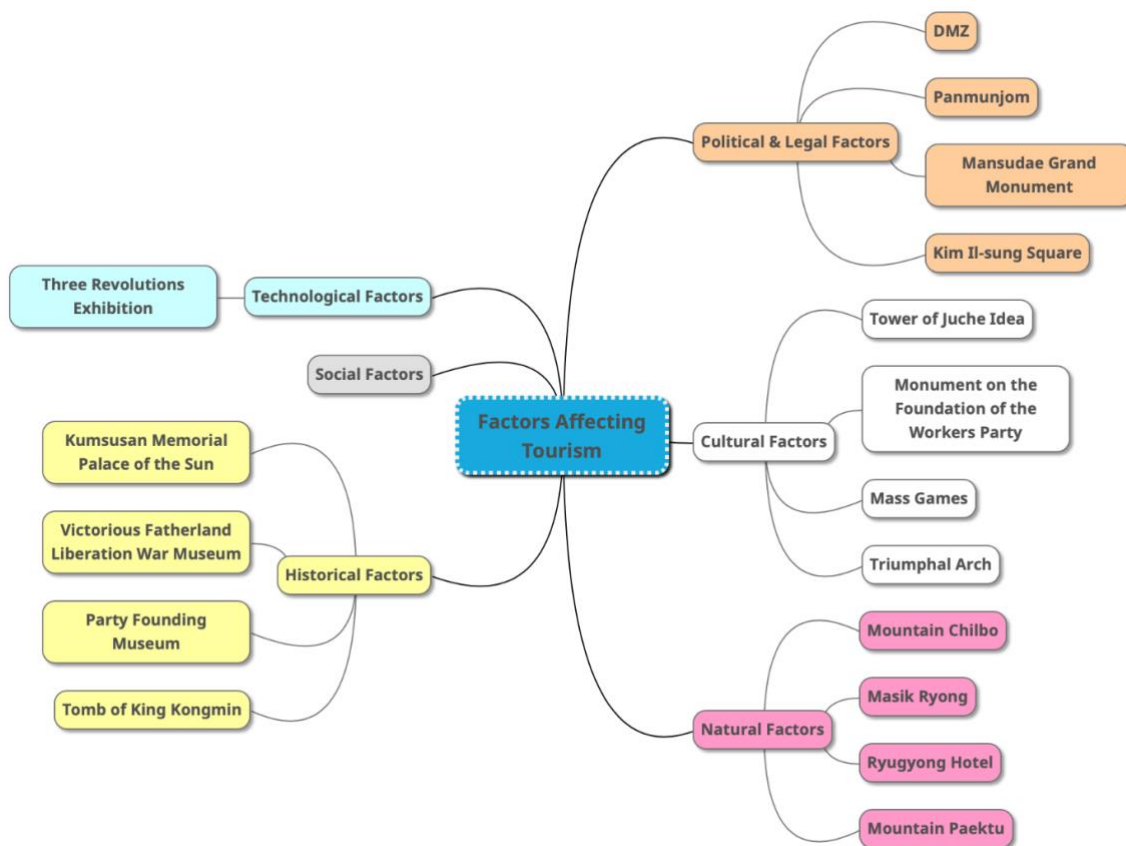
Tämä opinnäytetyön tarkoituksena oli myös selvittää millaisia ovat tyypillisimmät Pohjois-Koreaan matkaavat henkilöt. Tätä varten on luotu kolme erilaista persoona tyyppiä, jotka ovat tehty erilaisten kirjojen sekä blogien kirjoittajien pohjalta. Kaikille persoonille kehitettiin nimi, ikä, perheen koko, harrastukset sekä luonnekuvaus. Lisäksi heille kehiteltiin motto sekä minkä takia he haluaisivat matkustaa Pohjois-Koreaan. Persoonat on esitelty luvussa 5.5. alkaen sivulta 35.

5 Tutkimustulokset

Tässä luvussa käydään läpi tutkimustuloksia ja miten niitä kerättiin. Aineistoja oli kolmea erilaista, jotka olivat digitaaliset matkaoppaat, matkatoimistojen infopakettit heidän internetsivuillaan sekä matkakertomuskirjat. Tulosten analysoimiseen käytettiin kirjoittajan itse tekemää mallinnusta erilaisista vetovoimatekijöistä. Olen visualisoinut jokaisesta tutkitusta aineistosta tuloksia selkeän kuvion avulla. Mallinnus selityksineen on nähtävissä teorialuvussa sivulla 20. Aineistoa on käyty läpi analysoimalla tärkeitä kohteita aineistoista, sekä sijoittamalla niitä oikeisiin alalukuihin, jotta olisi helpompi ymmärtää mihin alalajiin kohde kuuluu. Mallit ovat myös englanniksi, sillä Korean kielisiä nähtävyyksien nimiä, jotka on käännetty englanniksi, on erityisen vaikea kääntää suomeksi. Tällöin on vaarana, että tarpeeksi vankka arvokkuus ei säily. Aiheesta ei löydy tarpeeksi selkeää tietoa minkälainen olisi oikea käännöstapa.

5.1 Matkaopaskirjat

Lonely Planet on yksi maailman suurimpia matkaopaskirjojen tuottajia sekä kirjoittajia, ja tästä syystä se valikoitui aineistoksi (Lonely Planet 2021.). Matkaopaskirja-aineistona käytettiin Lonely Planetin Pohjois-Koreasta kertovaa matkaopasta, joka oli julkaistu Etelä-Korean matkaoppaan yhteyteen. Matkaoppaassa on yhteensä 28 sivua, jotka kertoivat erilaisista matkailunähtävyyksistä Pohjois-Koreassa sekä mitä tulisi huomioida matkustaessaan Pohjois-Koreaan. Tuloksia analysoitiin Lonely Planetin listaamien pääkohteiden perusteella, joiden takia matkailijat tulevat Pohjois-Koreaan.

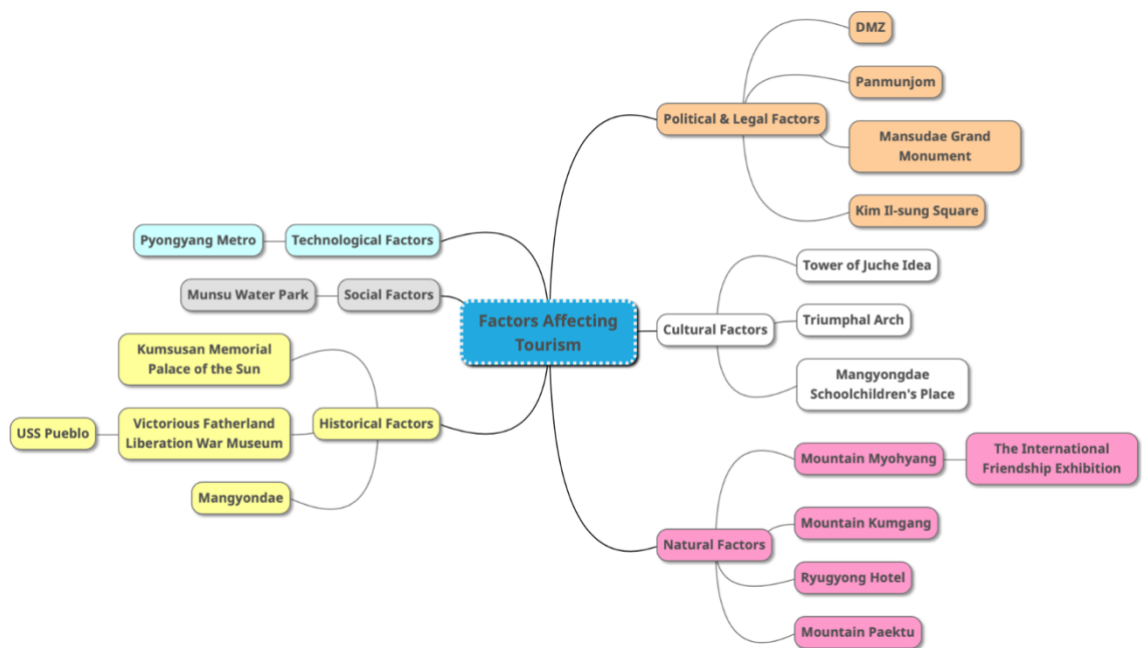

Kuvio 8. Pohjois-Korean vetovoimatekijät Lonely Planetin mukaan

Kuviossa 8 on kuvattuna eniten esille tulleita matkailunähtävyyksiä. Tärkeimpinä matkailunähtävyyksinä Lonely Planet listasi DMZ:n, joka on Koreoiden välillä oleva demilitarisoitu vyöhyke 38. leveyspiirillä. Myös DMZ:llä sijaitseva Panmunjom oli yksi tärkeistä nähtävyyksistä, sillä ainoastaan siellä on mahdollista nähdä niin pohjoisen, kuin etelänkin sotilaat vastakkain. Etelä-Korean puoleisella Panmunjomissa sijaitsee myös YK:n sotilaiden asemapaikka turvaamassa maiden välistä aselepoa. (Lonely Planet 2019, 311–328.)

Lisäksi tärkeiksi matkailunähtävyyksiksi mainittiin mm. Mountain Paektu, joka on aktiivinen tulivuori Kiinan ja Pohjois-Korean rajalla, josta myös Kim-dynastian vaiheet ovat alkaneet. Tämän takia vuori on erittäin pyhä pohjoiskorealaisille, jonne hallitseva johtaja matkustaa kerran vuodessa valkoisella ratsulla. (Lonely Planet 2019, 311–328.)

Tower of Juche Idea on yksi suosituimmista matkailukohteista. Torni edustaa maan ideologiaa ja valmistui Kim Il-sungin 70-vuotis syntymäpäivien kunniaksi. Torni on kasattu 25 550 graniittipalasta, joista jokainen edustaa Kim Il-sungin yhtä elinpäivää 70 vuoden aikana. (Lonely Planet 2019, 311–328.)

Kuvio 9. Pohjois-Korean vetovoimatekijät Rough Guide:sin mukaan

Toisena matkaopaskirjana käytettiin The Rough Guide:n matkaopasta. Rough Guides on perustettu vuonna 1982, kun he julkaisivat ensimmäisen matkaoppaansa Kreikkaan. Vuonna 2017 Rough Guide:ista tuli osa Apa Publications:ia, jolloin heistä tuli myös täysivaltainen matkaoppaiden kirjoittaja. (Rough Guide 2020.)

Kuviossa 9 on esiteltynä Rough Guide:n esille nostamat tärkeimmät matkailunähtävyydet Pohjois-Koreassa. Rough Guides painotti DMZ:n, Panmunjomin sekä Mansudae Grand Monumentin tärkeyttä Pohjois-Koreaan suuntautuvassa matkailussa. Mansudae Grand monumentista löytyy lisää tietoa kuvion 10 alapuolelta alkaen sivulta 29.

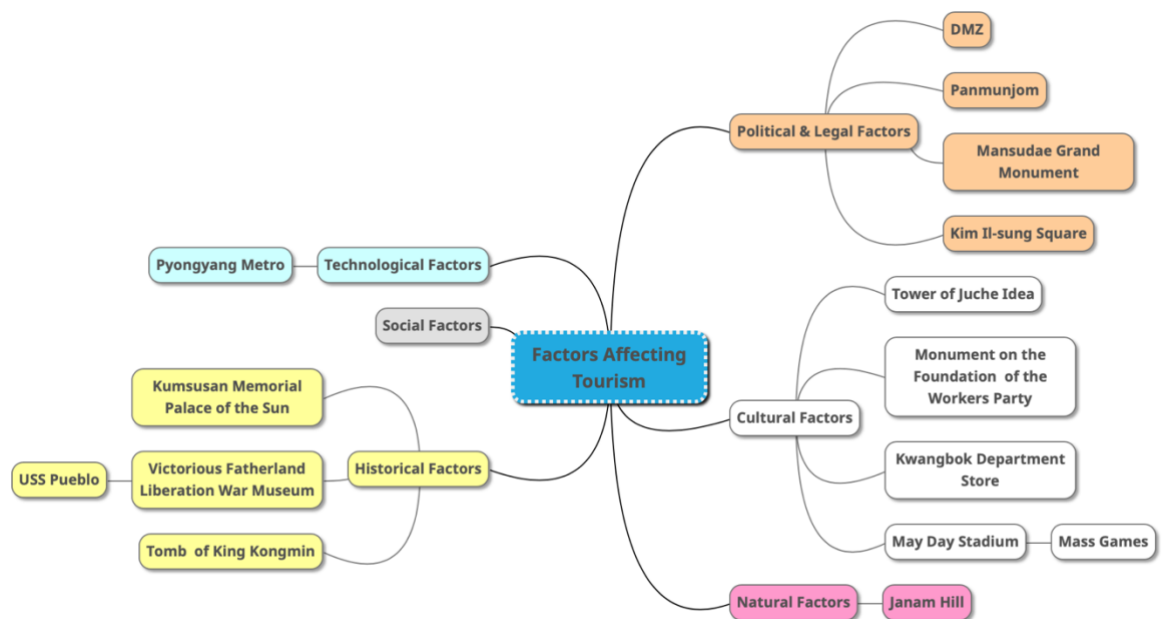
Mountain Kumgangilla tarkoitetaan vuorta, joka sijaitsee DMZ:llä Pohjois-Korean itärannikolla. Tätä vuorta pidetään yhtenä niemimaan kauneimmista paikoista. Vuorella on sanottu olevan yli 12 000 huippua, mutta päähuippu Birobong kohoaa 1638 metriä merenpinnan yläpuolella. Vuori on myös tunnettu mahdollisuudestaan Pohjois-Korealaisille tavata Etelä-Koreassa asuvia sukulaisiaan, kunnes vuonna 2008, kun Pohjois-Korean sotilas ampui Etelä-Korean kansalaisen ja vierailut etelän puolella kiellettiin. (Rough Guides, 498.)

Mountain Myohyangilla tarkoitetaan vuorta, joka sijaitsee noin 150 kilometrin päässä pääkaupungista Pjongjangista. Tämä vuori on tärkeä pohjoiskorealaisille, sillä siellä sijaitsee The International Friendship Exhibition. Tämä näyttely on kaivettu syvälle kallion sisään, jolloin se on suojassa mahdollisilta ydinasehyökkäyksiltä. Näyttelyssä on monia

erilaista huonetta, joista jokaisessa on eri johtajalle sekä Kim Il-sungin vaimolle tarkoitettuja lahjoja muualta maailmalta. Lahjoja on yhteensä yli 250 000. Kim Il-sungin huoneissa, on muun muassa Josif Stalinilta saatu limusiini, Kiinan edellisen presidentin Mao Zedongin antama aseistettu junavaunu sekä Il-14 propellikone Neuvostoliitosta. Kim Jong-illin huoneissa taas on lähinnä elektroniikkaa sekä koripallo, jossa on Michael Jordanin nimikirjoitus, sillä Kim Jong-Il oli hänen suuri faninsa. Kim Jong-unin huone on huomattavan tyhjillään, mutta muutamia lahjoja löytyy sieltäkin, joista osan on antanut Dennis Rodman, Kim Jong-unin hyvä ystävä. (Rough Guides, 499; Young Pioneer Tours 2021b.)

5.2 Matkatoimistojen internetsivut

Koryo Tours on Pohjois-Korean matkoihin erikoistunut matkatoimisto, joka on perustettu 1993. Matkatoimiston perustajat sekä matkaoppaat toimivat usein asiantuntijatehtävissä, mikäli Pohjois-Koreasta tarvitaan tärkeää tietoa muualle maailmaan. (Koryo Tours 2019a.)

Kuvio 10. Pohjois-Korean vetovoimatekijät Koryo Toursin mukaan

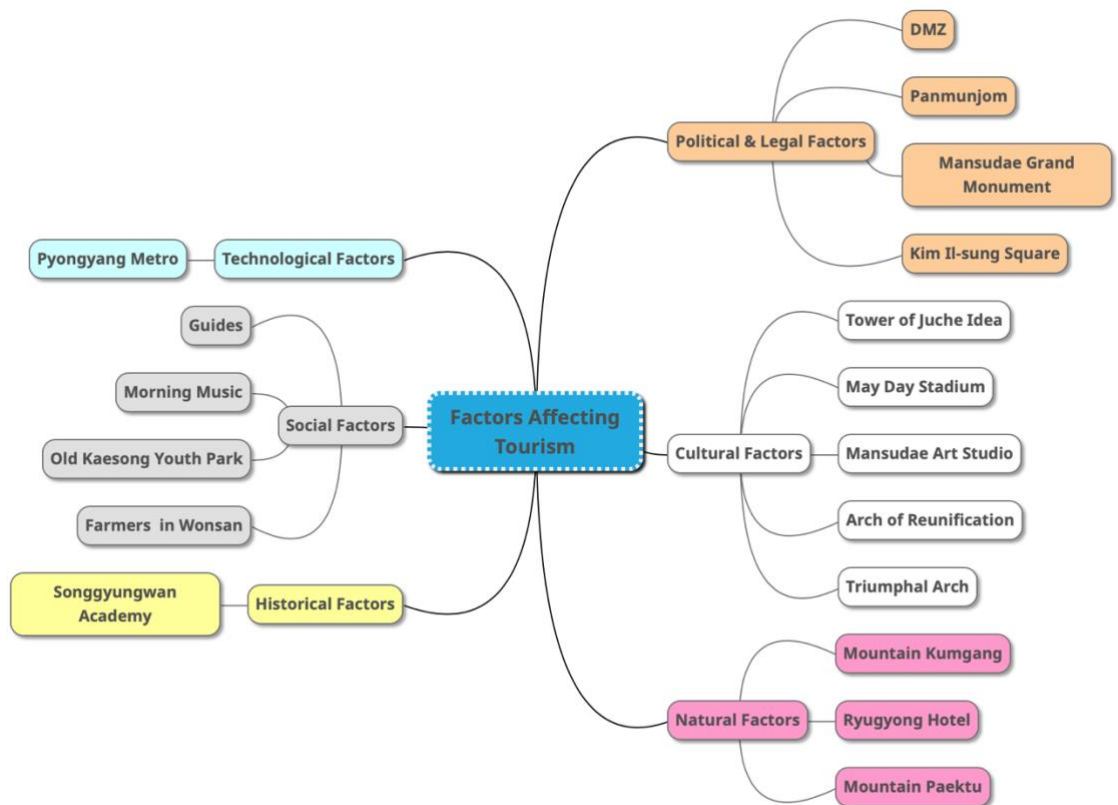
Kuviossa 10 on esiteltyä eniten esille tulleita matkailunähtävyyksiä. Tärkeimpinä nähtävyyksinä Koryo Tours piti myös DMZ:tä sekä Panmunjomia, jotka myös Lonely Planet listasi. Lisäksi tärkeiksi nähtävyyksiksi nousi Mansudae Grand Monument sekä Pjongjang Metro.

Mansudae Grand Monumentilla tarkoitetaan kahta pronssista patsasta edeltäneistä johtajista Presidentti Kim Il-sungista sekä Kenraali Kim Jong-illistä. Monumentilla vierailtaessa on tärkeää noudattaa tarkkaa protokollaa, joka sisältää kumartamisen patsaille. On tärkeää myös noudattaa tarkkaan pukukoodia, sekä mikäli patsaista ottaa kuvia, tulee molempien patsaiden näkyä jokaisessa kuvassa kokonaisenaan. Lisäksi mikäli itse haluat olla mukana kuvassa, tulee kaikki takkien vetoketjut sekä napit olla suljettu, sekä kädet rennosti vartalon vieressä. Minkäänlaiset käsimerkit, kuten peukaloiden ylös nostaminen ei ole sallittua. (Koryo Tours 2019b.)

Pjongjangin metro on päämetro Pohjois-Korean pääkaupungissa Pjongjangissa. Metro käsittää kaksi linjaa. Metro on yksi maailman syvimmistä ja arkkitehtuurisesti muistuttaa Moskovan metroa hienoine maalauksineen. On arvioitu, että päivässä noin 300 000–700 000 pohjoiskorealaista käyttää metroa. Metron vaunut ovat peräisin entisestä Länsi-Saksasta. (Koryo Tours 2019c.)

5.3 Matkakertomukset

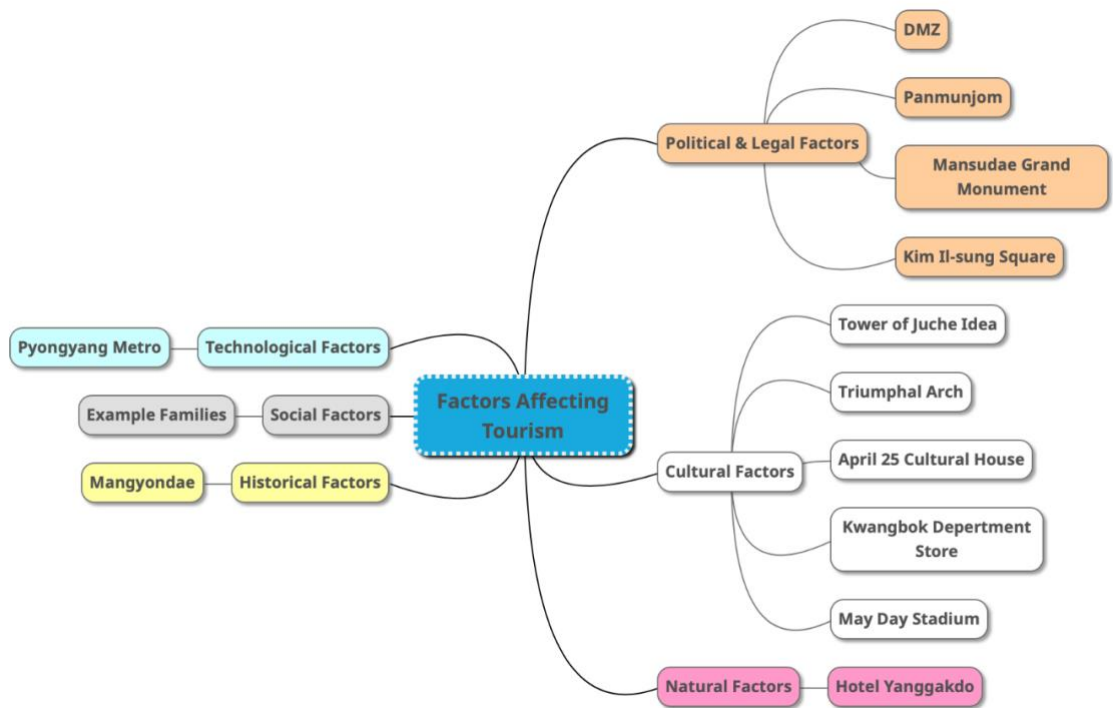
Michael Palinin kirja Pohjois-Korean Päiväkirja valikoitui aineistoksi, sillä Palin oli ensimmäistä kertaa Pohjois-Koreassa matkalla tekemässä journalistista keikkaa. Kirjassa käydään hyvin läpi, minne kaikkialle Palin pääsi käymään, jonne välttämättä normaalilla turistilla ei olisi asiaa. Palinin matkan aikaan vuonna 2018 Pohjois-Korean ja muun maailman suhteet olivat ainakin hetkellisesti parantuneet, mikä olikin osa syynä Palinin hyvään kohteluun matkallaan.

Kuvio 11. Pohjois-Korean vetovoimatekijät Michael Palin – Pohjois-Korean Päiväkirja mukaan

Kuviossa 11 esitellään minne kaikkialle Michael Palin pääsi käymään matkansa aikana ja mitä hän sai kokea. Erityinen ero tässä oli sosiaaliset tekijät, jotka selkeästi lisääntyivät, kun joku henkilö itse kertoo kokemuksistaan, eikä tieto ole vain matkaopasmuodossa.

Sosiaaliin tekijöihin liittyivät oppaat, jotka valvoivat koko matkan ajan, mitä kuvataan ja missä kuvataan. Aamumusiikilla tarkoitetaan joka aamuista Pjongjangissa soivaa isänmaallista hymniä nimeltä "Missä olet, rakas kenraali?". Musiikki on tärkeä osa puolueen kokonaisuutta ja sillä on tarkoitus motivoida kansanjoukkoja. Musiikin on tarkoitus soida joka tasatunti aina aamu kuudesta siihen asti, että kansalaiset ovat aloittaneet työt. Vanhassa Kaesongin nuorisopuistossa vietettiin Työpäivää eli meille Vappua. Ihmiset olivat piknikeillä ja Palin sai rauhassa tutustua ja jutella normaalien kansalaisten kanssa, jotka tanssivat ja lauloivat sekä pelasivat erilaisia pihapelejä pyhäpäivän kunniaksi. Palin myös vietiin Wonsaniin tutustumaan malliviljelijään, joka on hoitanut työnsä erityisellä tarkkuudella. (Palin 2020, 30–117.)

Kuvio 12. Pohjois-Korean vetovoimatekijät Mika Mäkeläinen Kimlandian mukaan

Mika Mäkeläisen kirja Kimlandia valikoitui aineistoksi, sillä Mäkeläinen oli työmatkallaan Pohjois-Koreassa. Hän pääsi ainoana pohjoismaalaisena seuraamaan Pohjois-Korean työväenpuolueen kokousta, joka järjestettiin vuonna 2016 ensimmäistä kertaa 36 vuoteen. Kuviossa 12 esitellään Mikä Mäkeläisen matkaa Pohjois-Koreassa. Mäkeläinen on käynyt Pohjois-Koreassa useamman kerran. Mäkeläinen vietti paljon aikaa Pohjois-Korean kulttuuritalolla, jossa työväenpuolueen kokous järjestettiin. Kulttuuritalon englanninkielinen nimi on April 25 Cultural House. Talo on saanut nimensä armeijan perustamisen vuosipäivänä. Työväenpuolueen kokoukseen osallistui yhteensä noin 4 900 henkilöä, joista 3 500 henkilöä oli puolueen edustajia ja 1 400 erilaisia tarkkailijoita. Myös maan johtaja Kim Jong-un osallistui kokoukseen. (Mäkeläinen 2020, 80–83.)

Lisäksi Mäkeläinen korosti Mangyondae:n merkitystä, joka on entisen johtaja Kim Il-sungin syntymäpaikka. Mangyondae on yksi Pohjois-Korean pyhimmistä paikoista. Itse syntymäpaikan ympärillä on puisto, joka on yleinen ajanviettopaikka pohjoiskorealaisille. (Mäkeläinen 2020, 95; Young Pioneer Tour 2021c.)

Mäkeläinen kertoi myös kirjassaan, kuinka hän pääsi vierailemaan malliperheeseen, jossa perheen äiti esitteli kotiaan ja omia tapojaan ja asuinolosuhteitaan. Kaikki kodinkoneet ja kalusteet olivat asunnossa uusia. Asunto on tarjottu Pohjois-Korean valtiolta, sillä perheen isä työskentelee lähellä olevan fysiikanlaitoksen johtajana, ja on näin ollen tärkeä osa

myös Pohjois-Korean ydinasesuunnittelua. Asunnossa on myös paraati paikalla edellisten johtajien muotokuvat. (Mäkeläinen 2020, 188–189.)

5.4 Tulosten yhteenveto

Tutkimustuloksissa on huomattavissa selkeitä yhteneväisyyksiä kaikkien eri lähteiden kanssa. Koska Pohjois-Korea on niin suljettu maa ja valtio rajoittaa todella tarkasti mitä saa nähdä, on kuitenkin kiinnostavaa huomata kuinka jotkin tietyt paikat ovat silti eroavia eri lähteiden perusteella.

Kaikissa lähteissä oli korostettu poliittisten tai oikeudellisten kohteiden alla olevien kohteiden merkitystä ja tärkeyttä. Näitä olivat esimerkiksi DMZ eli demilitarisoitualue Pohjois- ja Etelä-Korean rajalla. Tällä rajalla valvovat molempien maiden sotilaat, sekä etelän puolella myös YK:n sotilaat turvaavat maiden aselepoa.

DMZ:llä sijaitsee myös Panmunjom, joka on ainoa kohta maiden rajalla, jossa molempien maiden sotilaat kohtaavat niin sanotusti silmästä silmään. Panmunjomissa käydään myös esimerkiksi maiden välisiä neuvotteluita ja jopa Yhdysvaltojen entinen presidentti Donald Trump tapasi täällä Pohjois-Korean johtajan Kim Jong-unin (The New York Times 2019). Lisäksi poliittisissa ja oikeudellisissa tekijöissä, kaikissa kolmessa lähteessä oli mainittu niin Kim Il-sung Square kuin Mansudaen monumentti. Kim Il-sungin aukio on isoin auki Pohjois-Koreassa ja siellä myös pidetään kaikki armeijan suuret paraatit (Young Pioneer Tours 2021d). Mansudaen monumentilla on suuret pronssiset patsaat niin Presidentti Kim Il-sungista kuin Kenraali Kim Jong-illistä. Mansudaen monumentista on kerrottu tarkemmin hieman ylempänä kuvion 10 yhteydessä sivulla 29.

Kulttuurisissa tekijöissä oli jonkin verran eroavaisuuksia, joskin se voi selittyä esimerkiksi aineistona toimivien oppaiden ja kirjojen erilaisista näkemyksistä. Kuitenkin kaikissa lähteissä nousi esille Juche-torni, joka edustaa maan ideologiaa. Tornista on kerrottu enemmän kuvion 8 yhteydessä sivulla 27.

May Day stadion nousi esille kolmessa eri aineistossa. May Day Stadionilla tarkoitetaan Pjongjangissa sijaitsevaa maailman isointa stadionia. May Day stadion on myös tapahtumapaikkana Mass Gameille joihin voi osallistua jopa 100 000 henkilöä. (Young Pioneer Tours 2021e.)

Näiden lisäksi esille nousi Monument on the Foundation of the Workers Party. Se on 50 metriä korkea monumentti, jossa on vasara, sirppi sekä kirjoitussivellin, jotka symbolisoivat Pohjois-Korean Työväenpuoluetta. Monumentti on myös tasan 2.16

kilometrin päässä Mansudae Monumentista, jolla symboloidaan Kim Jong-illin syntymäpäivää 16.2. (Young Pioneer Tours 2021f.)

Lisäksi Kwangbok Department Store mainittiin kahdessa eri aineistossa. Kwangbok Department Store on kauppakeskus, joka sijaitsee Pjongjangissa. Kauppakeskus on suosittu myös pohjoiskorealaisten keskuudessa, sillä siellä on suuri valikoima sekä järkevien hintojen takia. Tämä kauppakeskus on myös yksi harvoista paikoista, missä matkailijoilla on mahdollisuus käyttää Pohjois-Korean Woneja. (Koryo Tours, 2019d.)

Luonnollisissa tekijöissä oli hieman enemmän vaihtelevuutta. Kahdessa lähteessä mainitaan kuitenkin Paektu-vuori, joka on Pohjois-Koreassa pyhä vuori. Paektu-vuori on pyhä myös eteläkorealaisille, mutta syvempi merkitys sillä on pohjoiskorealaisille. Vuoren päällä on kraatterijärvi Chon, joka on syntynyt tulivuoren purkauksen seurauksena sekä se on suosittu turistinähtävyys. Paektu-vuori on myös aktiivinen tulivuori. (Young Pioneer Tours 2021g.)

Historialliset tekijät myös erosivat myös hieman toisistaan. Jokaisessa lähteessä arvostettiin erilaisia historiallisia kohteita, kuten esimerkiksi erilaisia museoita. Lonely Planet mainitsi Party Founding Museumin yhdeksi tärkeäksi kohteeksi. Museota ei kuitenkaan ole mainittu muissa lähteissä. Koryo Tours sekä Lonely planet mainitsivat molemmat tärkeiksi kohteiksi niin Kumsusan Memorial Place of the Sun, Victorious Fatherland Liberation War Museum sekä Tomb of King Kongmin.

Kumsusan Memorial Place of the Sun on suuri mausoleumi Pjongjangissa, joka toimii hautapaikkana edellisille johtajille. Tämä mausoleumi on myös maailman suurin, jossa esimerkiksi käytäviä on kilometrin verran. Mausoleumi on avoinna ulkomaalaisille vierailijoille torstai ja sunnuntai aamuisin. Vierailu kestää noin kolme tuntia. (Young Pioneer Tours 2021h.)

Victorious Fatherland Liberation War Museum on museo, joka kertoo Korean jakaneesta sodasta eli Korean sodasta sekä myös, miten koko Korean niemimaa itsenäistyi Japanin hallinnon alta toisessa maailman sodassa. Samaisessa museossa on myös USS Pueblo, joka oli amerikkalainen vakooja-alus, jonka miehistö vangittiin vuonna 1968 Korean vesillä. Myöhemmin miehistö kuitenkin vapautettiin takaisin Amerikkaan, mutta alus jäi muistoksi Pohjois-Koreaan. (Young Pioneer Tours 2021i.)

Tomb of King Kongmin on hautakammio, joka on rakennettu vuonna 1372 silloiselle kuninkaalle Kongminille. Kohde on lisätty UNESCON maailmanperintökohde listalle

vuonna 2013, vaikkakin vielä Japanin miehityksen aikaan, japanilaiset olivat dynamiitilla räjäyttäneet tiensä pääkammioon ja ryöstäneet sen. Hautakammio sijaitsee noin puolen tunnin ajomatkan päässä Kiinan rajalla sijaitsevasta Kaesongin kylästä. (Koryo Tours 2019e.)

Sosiaaliset tekijät olivatkin hiukan haastavimmat sillä niitä ei juuri ilmentynyt muissa kuin Palinin kirjassa. Tässä erona totta kai on se, että kirjailija kertoo itse omista kokemuksistaan eikä sitä ole tarkoitettu niin sanotuksi matkaoppaaksi. Palinin kohdalla sosiaalisista tekijöistä oli kerrottu tarkemmin kuvion 11 kohdalla sivulla 31.

Teknologiset tekijät myös erosivat jonkin verran toisistaan. Kahdessa aineistossa mainittiin Pjongjangin metro, josta voi lukea lisää kuvion 10 kohdalta sivulla 29. Lonely Planetin aineistossa taas mainittiin Three Revolutions Exhibition.

Three Revolution Exhibition avattiin vuonna 1946 alun perin esittelemään teollisuutta ja maataloutta. Tarkoituksena oli rakentaa tuolloin vain väliaikainen näyttely, vaikkakin teollisuus ja maatalous näyttely pysyi paikallaan aina vuoteen 1983 kunnes näyttelyyn lisättiin kolmas saavutus. Tämä kolmas osa esitteli niin teknologista kuin kulttuuristakin revoluutiota Pohjois-Koreassa. Näyttelyssä tuodaan esille, miten Pohjois-Korea on edistynyt jokaisessa näyttelyn osa-alueessa niin Juche-aatteen pohjalta kuin Kim Il-sungin johtamisenkin tuloksena. Näyttelyä laajennettiin lisää vuonna 1993. (Koryo Tours 2020.)

Yhteensä laskettuna mallinnuksen mukaan Pohjois-Koreassa olisi eniten kulttuurisia nähtävyyksiä joita 71 kappaleesta oli 17 kappaletta. Seuraavaksi eniten oli oikeudellisia ja poliittisia nähtävyyksiä, joita oli yhteensä 16 kappaletta. Seuraavana oli historialliset nähtävyydet, joita oli 14 ja tämän jälkeen luonnolliset nähtävyydet, joita oli 13. Viimeisimpänä oli sosiaaliset tekijät, joita löytyi yhteensä 6 sekä teknologiset nähtävyydet, joita oli 5. 71 on kuitenkin kokonaisluku kohteiden määrästä, sillä joissakin aineistoissa nähtävyydet toistivat samoja nähtävyyksiä.

5.5 Persoonamallit

Tässä alaluvussa esitellään persoonamallin mukaan luodut persoonat. Heitä on kolme. Lähteinä persoonien luomiseen ovat toimineet erilaiset Pohjois-Koreassa käyneiden ihmisten blogikirjoitukset, sekä heidän luonne-esittelynsä. Yksi persoonista on myös muodostettu matkakertomuskirjojen kirjoittajien perusteella, sillä Pohjois-Koreaan matkustaa huomattava määrä myös toimittajia.

Matkustajaprofiilien muodostaminen aloitettiin tarkastelemalla valittujen blogien ja kirjojen henkilökuvauksia. Tämän jälkeen blogien sekä kirjojen kirjoittajat jaettiin eri elämäntilanteissa olevien mukaan. Tämän jaottelun tavoitteena on auttaa muodostamaan kokonaiskuva eri elämäntilanteissa olevien käyttäytymismalleista sekä erilaisista matkustusmotiveista. Kun tämä oli tehty, alettiin tutkimaan omia innostuksen kohteita sekä elämäntapoja. Näin saatiin hyvin rajattua kolmeen eri luokkaan, joilla kaikilla oli omanlaiset matkustusmotiivit. Nämä mallit esitellään seuraavaksi.

PERSOONA 1

Nimi ja ikä

Kate 35

Minkälainen olen:

- Toimistotyöntekijä ja bloggaaja
- harrastuksiini kuuluu matkustaminen, kuntoilu sekä maailmasta huolehtiminen
- perheeseeni kuuluu aviomies sekä kaksi lasta

"Olen intohimoinen matkustaja, joka sovittaa myös haastavimmatkin kohteet koko perheen matkoiksi. Haluan kokea mahdollisimman paljon, ja nähdä eri kolkkia maailmasta!"

Motto

"Kun itse voi hyvin voi jakaa positiivisuutta myös hankalammissa paikoissa!"

Kuvio 13. Persoona Kate

Kuviossa 13 on esitelty Kate, joka on 35-vuotias aktiivimatkustaja, jonka päätoiminen työ on toimistossa. Hän kirjoittaa työnsä sivussa matkailublogia ja on erityisen kiinnostunut kuntoilusta sekä maailman kannalta hyvistä valinnoista. Katella on myös aviomies sekä kaksi lasta 14- sekä 16-vuotiaat. Aineistona persoonan luomiseen on käytetty blogeja Wildjunktet, One Step 4 Ward sekä Huge Passion For Life.

PERSOONA 2

Nimi ja ikä

Kalle 55

Minkälainen olen:

- perheeseeni kuuluu vaimo ja 2 lasta
- toimittaja
- harrastuksiini kuuluu tutkiva journalismi, lenkkeily sekä golf
- asunut eri puolilla maailmaa

"Haluan haastaa itseäni sekä toimittajantaitojani erilaisissa ympäristöissä. Olen kiinnostunut kuvaamaan erityisesti vaikea pääsyisiä paikkoja, joihin jokaisella ei ole asiaa - varsinkaan toimittajilla."

Motto

"Tuon kohteet sinun luoksesi!"

Kuvio 14. Persoona Kalle

Kuviossa 14 on esitelty Kalle, joka on 55-vuotias toimittaja. Kalle on asunut monessa paikassa ympäri maailmaa työnsä puolesta ja on siksi myös nähnyt, vaikka ja mitä. Kallen matkustus Pohjois-Koreaan tulisi olemaan juttukeikka, jonne harvoilla toimittajilla on asiaa. Tämä juttu, voi olla juuri se mitä Kallen ura kaipaa, jotta se lähtee nousukiitoon. Aineistona persoonan luomisessa käytettiin Mika Mäkelän kirjaa Kimlandia, Michael Palinin kirjaa Pohjois-Korean Päiväkirja sekä Markku Toimelan ja Kaj Aallon Salakahvilla Pohjois-Koreassa.

PERSOONA

3

Nimi ja ikä

John 25

Minkälainen olen:

- Opiskelija
- Harrastuksiini kuuluu matkustaminen sekä itsensä kehittäminen
- Sinkku

"Olen intohimoinen matkustaj, joka haluaa valloittaa kaikki maailman maat. Olen erityisen kiinnostunut normaalista poikkeavista maista ja etsinkin jokaisesta kohteesta itselleni seikkailuja!"

Motto

"Mitä erikoisempi kohde, sitä enemmän haluan sinne mennä!"

Kuvio 15. Persoona John

Kuviossa 15 on esitelty persoona John. John on 25-vuotias opiskelija, jonka tavoitteena on vierailla kaikissa maailman maissa ja kokea mahdollisimman monia seikkailuja. John on myös sinkku ja haluaakin rikkoa myös sinkkujen matkustusnormeja, ja antaa uskoa, että yksinkin matkustaminen voi olla todella mukavaa! Hänellä on mukanaan seikkailuhenkeä, minne tahansa hän menikin! Aineistona persoona tekemiseen käytettiin blogeja Adalmina's Adventures sekä The Planet Editiä.

6 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millaisia erilaisia vetovoimatekijöitä Pohjois-Koreassa on, sekä minkälaisia ovat tyypillisimmät maahan matkustavat henkilöt. Tutkimusongelmana oli selvittää, minkälainen matkailukohde Pohjois-Korea on sekä minkälaisia vetovoimatekijöitä se pitää sisällään.

Edellisessä luvussa käytiin läpi kolmen eri aineiston tutkimustuloksia. Tutkimustuloksissa oli vaihtelevuutta jonkin verran, mutta myös samat kohteet toistuivat useasti. Tähän syytä on varmasti jo teoria luvussa esitelty Pohjois-Korean sulkeutuneisuus, sekä valtion tarkoin rajaamat matkustustoimet, joilla matkailijoille halutaan esitellä vain ja ainoastaan se mitä valtio haluaa heidän näkevän. Tämä myös korostaa sitä, kuinka monet asiat, joita Pohjois-Koreassa näkee saattavat olla vain kulissia ja vain matkailijoita varten kehitettyjä, jotta maasta pystyttäisiin antamaan vauraampi ja parempi kuva ulkomaalaisille.

Tärkeimmät kohteet kuitenkin pysyivät samoina aineistosta riippumatta, näitä olivat esimerkiksi DMZ eli demilitarisoituvyöhyke Koreoiden rajalla, sekä Mansudae Grand Monument, jossa on suuret pronssiset patsaat kahdesta edeltäneestä johtajasta. Näistä tuloksista voi huomata, kuinka niin sotilaallinen mahti kuin maan johtajat ja niin kutsutut luojat ovat hyvin tärkeässä osassa mitä myös tulee näyttää muualle maailmaan, oli se sitten propagandan tai kiertoajeluiden siivittämänä.

Lisäksi opinnäytetyötä varten kehiteltiin kolme persoonaprofiilia, jotka kuvastavat tyypillisimpiä Pohjois-Koreaan matkaavia henkilöitä. Nämä persoonaprofiilit luotiin tietokirjojen kuin blogien kirjoittajienkin perusteella. Yhteistä heille kaikille oli, että he halusivat kokea uusia kokemuksia ja jakaa niitä muille niinkin harvinaisesta paikasta kuin Pohjois-Koreasta. He kaikki olivat kokeneita matkailijoita, jotka etsivät erilaisia ja uusia kokemuksia täysin erilaisesta lomakohteesta. He ovat tutkineet maata etukäteen ja haluavat kokea sen sulkeutuneisuuden itse. On kuitenkin tärkeää huomata, kuten aikaisemminkin on sanottu, jokainen kokee elämykset omalla tavallaan, jolloin myös kokeneellekin matkustajalle, voi Pohjois-Korea olla yllättävä tai jopa pelottava paikka, vaikka siitä olisikin erikseen lukenut paljon tietoa. Tämä on myös yksi syy miksi niin harva loppujen lopuksi uskaltautuu matkustamaan Pohjois-Koreaan.

7 Pohdinta

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää, minkälaisia erilaisia vetovoimatekijöitä Pohjois-Koreasta löytyy sekä minkälainen on tyypillinen Pohjois-Koreaan matkustava matkailija. Tässä viimeisessä luvussa tarkoitukseni on kertoa omia mielipiteitäni opinnäytetyöstä sekä peilata omaa oppimistani. Tulen myös kertomaan vastoinkäymisistäni prosessin ajalta.

7.1 Opinnäytetyöprosessin onnistuneisuus

Kun aloin miettimään opinnäytetyöni aihetta pohdin, voisinko tehdä sen Pohjois-Koreasta. Pohjois-Korea on jo pitkään kiinnostanut itseäni kaikin tavoin ja varsinkin vaihtolukukauteni jälkeen, jonka vietin Soulissa, Etelä-Koreassa. Soulissa ollessa aloin seurailemaan tarkemmin maiden välisiä suhteita. Yksiä suurimpia pettymyksiä olikin, kun en Soulissa oloni aikana päässyt käymään Panmunjomissa, sillä raja oli sotilaallisista syistä kiinni. Kävin kuitenkin DMZ:llä, jossa oli myös Pohjois-Koreasta paennut nainen mukana jakamassa omia kokemuksiaan. Tämä oli viimeistään se hetki, kun tuntui että haluan oppia ja ymmärtää mitä tässä sulkeutuneessa maassa oikein tapahtuu. Suunnittelen itse myös matkaa Pohjois-Koreaan, kunhan maailman tilanne hellittää ja saan hankittua uuden passin, jossa ei vihollisen eli Etelä Korean, leimoja näy.

Aloin kirjoittaa opinnäytetyötä loppuvuodesta 2020, toiveena että COVID-19 pandemia olisi jo selätetty ja saisin uutta virtaa valmistumiseen ja opinnäytetyön kirjoittamiseen. Toisin kävi ja on huomattavaa, kuinka haasteellista oma itsensä johtaminen on näinä poikkeusaikoina ollut, kun on vielä ollut huoli myös oman toimeentulon puolesta.

Aluksi opinnäytetyön kulki nimellä Matkailuelämysten kirjo Pohjois-Koreassa, mutta nopeasti kun tutkimusta alettiin tekemään, huomasin että aineistosta ei saa juuri mitään irti kyseiseen aihealueeseen. Tämän takia myös aihe päädyttiin vaihtamaan, joka myös omalta osaltaan söi motivaatiota hiukan lisää. Onneksi onnistuimme kehittämään aiheen, josta löytyi tietoa ja aineistoa, eikä kaikki teoriaosuuden kirjoitukset menneet hukkaan. Totta kai aineiston ja tiedon hankinnassa on ollut haasteita, sillä Pohjois-Koreasta ei löydy myöskään liikaa informaatiota sekä luotettavaa lähdettä on silloin tällöin ollut vaikea löytää, vaikka tietopohjaa olisikin ollut.

Vaikka valitsinkin hiukan erilaisen tutkimusmenetelmän tämän kaltaiseen opinnäytetyöhön, en usko, että tutkimustulokset olisivat eronneet hirveästi omistani. Pohjois-Korea on kuitenkin hyvin sulkeutunut maa, kuten aikaisemminkin on mainittu, ja

tästä syystä myös kaikki matkailunähtävyydet ovat valtion ennakkoon sanelemia. Matkailijan oma asema, kuten esimerkiksi toimittajastatus kuitenkin saattaa vaikuttaa siihen, että henkilö saattaa matkallaan nähdä enemmän, kuin normaali matkailija valmiin matkapaketin kanssa, Pohjois-Korealle on kuitenkin tärkeää tuoda esille omat hyvät asiansa, joihin toimittajat ovat loistavia ns. lähettäjiä.

7.2 Oma oppiminen sekä jatkotutkimusaiheet

Aloin saamaan raameja tätä työtä varten vaihtolukukauteni aikana Etelä-Koreassa, kun aloin seurailemaan tarkemmin maiden välisiä suhteita. Jo ennen vaihtoani, olin lukenut Pohjois-Koreasta, mutta kiinnostus lisääntyi entisestään vaihtoajalla. Yksiä suurimpia pettymyksiä olikin, kun en Soulissa oloni aikana päässyt käymään Panmunjomissa, sillä raja oli sotilaallisista syistä kiinni. Kävin kuitenkin DMZ:llä, jossa oli myös Pohjois-Koreasta paennut nainen mukana jakamassa omia kokemuksiaan. Tämä oli viimeistään se hetki, kun tuntui että haluan oppia ja ymmärtää mitä tässä sulkeutuneessa maassa oikein tapahtuu. Suunnittelen itse myös matkaa Pohjois-Koreaan, kunhan maailman tilanne hellittää ja saan hankittua uuden passin, jossa ei vihollisen eli Etelä Korean, leimoja näy.

Opin paljon itsekkin lisää Pohjois-Koreasta opinnäytetyötä tehtäessä ja pääsin käyttämään myös koulussa opittuja asioita elämyksestä ja niiden rakenteesta. On ollut kiinnostavaa lukea erilaisia kirjoja liittyen niin Pohjois-Koreaan kuin yleisestikin elämyksiin ja matkailuun.

On myös ollut ilo huomata, kaiken lukemani perusteella, myös Pohjois-Koreassa on alkamassa pikkuhiljaa uuden sukupolven ns. vallankumous, jolloin nuoret pohjoiskorealaiset haluavat tietää mitä on ainoastaan heidän tunteman maan ulkopuolella ja näin vaativat myös johtajia muuttamaan ja muuttamaan johtamistaan. Kuten Mika Mäkeläisen kirjassa Kimlandia sanotaan: ”Kim Il-sung kääntyisi mausoleumissaan, jos tietäisi miten Pohjois-Korea nykyisin toimii”.

Opinnäytetyön onnistuminen toteutui omasta mielestäni hyvin. Onnistuin vastaamaan kaikkiin tutkimuskysymyksiini ja selvittämään millainen paikka Pohjois-Korea matkailijoille on. Kun tämä pandemia on joskus ohi ja Pohjois-Korean rajat aukeavat taas matkailijoille, seuraan innolla, onko matkustamisessa kyseiseen maahan tullut erilaista kuin mitä se oli ennen Covid-19 pandemiaa. Valtiolla itsessään on vielä paljon kehitettävää, mutta sen vain aika näyttää tapahtuuko mitään, ja mikäli tapahtuu niin mitä se on. Ainakin monet

korealaiset toivovat maiden yhdistymistä, jotta myös erotetut perheet pääsisivät viimein tapaamaan toisiaan monien kymmenien vuosien jälkeen.

Opinnäytetyöprosessin tekemisen kautta opin itsestäni ja omasta tekemisestäni paljon. Täytyy alkaa kiinnittää huomiota, että ottaa itseään niskasta kiinni, eikä vain mene mukavuusalueellaan koko ajan. Olisin voinut valita helpomman aiheen, mutta halusin haastaa itseäni tämän työn parissa. Tämä on myös hyvä oppi tulevaisuuden työelämää varten, kun harjoittelee itsensä haastamista ja paneutuu kunnolla, saa varmasti hyvää aikaa. Olen oppinut paljon lisää matkailusta ja eritoten elämyksistä ja niiden synnystä, jota toivottavasti pääsen mahdollisimman nopeasti käyttämään työelämässä. Kuitenkin loppupeleissä opinnäytetyöstä tuli mieluinen projekti, ja olen tyytyväinen lopputulokseeni.

Jatkotutkimusaiheena voisi Pohjois-Koreasta tehdä esimerkiksi suomenkielisen oppaan, jonka voisi lukea, mikäli suunnittelee matkustavansa Pohjois-Koreaan. Toinen jatkotutkimusaihe voisi olla matkailunähtävyyksiin paneutuminen ja niiden merkityksen selvittäminen pohjoiskorealaisille, ovatko ne siis vain esitystä vai onko niillä syvempikin merkitys kansalle.

Lähteet

Adalmina's Adventures. About Me. Luettavissa: <https://adalminasadventures.com/about-me/#>. Luettu: 18.4.2021.

BBC 2017. North Korea profile – Media. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-15259016>. Luettu: 16.11.2020.

BBC 2019. North Korea's Mass Games 'paused' after Kim criticism. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/world-asia-48529742>. Luettu: 11.12.2020.

Britannica 2020. North Korea. Luettavissa: <https://www.britannica.com/place/North-Korea/People>. Luettu: 11.11.2020.

Cambridge Dictionary 2020. Experience. Luettavissa: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/experience>. Luettu: 21.11.2020.

CIA World Factbook 2020a. The World Factbook – Korea, North. Luettavissa: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/kn.html>. Luettu: 11.11.2020.

CIA World Factbook 2020b. The World Factbook – Korea, South. Luettavissa: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ks.html>. Luettu: 11.11.2020.

Dam Friis, R. & Siang Yu, T. 2021. Personas – A Simple Introduction. Luettavissa: <https://www.interaction-design.org/literature/article/personas-why-and-how-you-should-use-them>. Luettu: 19.4.2021.

Edelheim, J. & Ilola, H. 2017. Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Lapland University Press.

Goodwin, K. 2009. Designing for the Digital Age. Wiley Publishing, Inc.

Guðjónsdóttir, R. 2010. Personas and Scenarios in Use. Stockholm: Kungliga Tekniska högskolan.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu. Gaudeamus. Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

History 2018. North Korea. Luettavissa: <https://www.history.com/topics/korea/north-korea-history>. Luettu: 11.11.2020.

Huge Passion For Life. Kirjoittaja Blogin Takana. Luettavissa: <http://www.hugepassionforlife.com/writer>. Luettu: 18.4.2021.

IHF 2020. DPR Korea. Luettavissa: <https://www.iihf.com/fi/associations/339/dpr-korea>. Luettu 11.12.2020.

Investopedia 2020. North Korean Won (KPW). Luettavissa: <https://www.investopedia.com/terms/forex/k/kpw-north-korean-won.asp>. Luettu: 7.5.2021.

Kassean, H. & Gassita, R. 2013. Exploring tourists push and pull motivations to visit Mauritius as a tourist destination. African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure. 2, 3, 6.

Kielikello 2009. Korealaiset henkilönnimet. Luettavissa: <https://www.kielikello.fi/-/korealaiset-henkilonnimet>. Luettu: 20.4.2021.

Komppula, R. & Boxberg, M. 2005. Matkailuyrityksen tuotekehitys. Edita. Helsinki.

Korea Konsult 2017. How to get to the DPRK?. Luettavissa: http://www.koreakonsult.com/transport_eng.html. Luettu: 7.5.2021.

Koryo Tours 2019a. About Us. Luettavissa: <https://koryogroup.com/about-us>. Luettu 4.4.2021.

Koryo Tours 2019b. Mansudae Grand Monument | North Korea Travel Guide. Luettavissa: <https://koryogroup.com/travel-guide/north-korea-guide-mansudae-grand-monument>. Luettu 4.4.2021.

Koryo Tours 2019c. The Pyongyang Metro | North Korea Travel Guide. Luettavissa: <https://koryogroup.com/travel-guide/north-korea-guide-the-pyongyang-metro>. Luettu: 4.4.2021.

- Koryo Tours 2019e. Tomb of King Kongmin, Kaesong | North Korea Travel Guide. Luettavissa: <https://koryogroup.com/travel-guide/tomb-of-king-kongmin-kaesong-north-korea-travel-guide>. Luettu: 14.4.2021.
- Koryo Tours 2020. Three Revolutions Exhibition | North Korea Travel Guide. Luettavissa: <https://koryogroup.com/travel-guide/three-revolutions-exhibition-north-korea-travel-guide>. Luettu 14.4.2021.
- Koryo Tours, 2019d. Kwangbok Supermarket and Department Store | North Korea Travel Guide. Luettavissa: <https://koryogroup.com/travel-guide/north-korea-guide-kwangbok-department-store-supermarket>. Luettu: 18.4.2021.
- Liberty in North Korea 2019. Songbun – Social Class in a Socialist Paradise. Luettavissa: <https://www.libertyinnorthkorea.org/blog/songbun>. Luettu 11.11.2020.
- Liberty in North Korea 2020. North Korea 101: The History of North Korea. Luettavissa: <https://www.libertyinnorthkorea.org/blog/north-korea-history>. Luettu: 11.11.2020.
- Lohmann, G. & Panosso Netto, A. 2017. Tourism Theory, Concepts, Models and Systems. CABI. Lontoo.
- Lonely Planet 2019. Lonely Planet. Korea PDF. Luettu: 4.4.2021.
- Lonely Planet. 2021. About Us. Luettavissa: <https://www.lonelyplanet.com/about>. Luettu: 4.4.2021.
- Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. International Methelp Ky. Helsinki.
- Mäkeläinen, M. 2020. Kimlandia. Atena. Helsinki.
- One Step 4 Ward. About Johnny. Luettavissa: <https://onestep4ward.com/about/>. Luettu: 18.4.2021.
- Palin, M. 2020. Pohjois-Korean Päiväkirja. Minerva. EU.
- Pine, J. & Gilmore, J. 2020. The Experience Economy. Harvard Business Review Press. Boston.

Rantapallo 2020. Eristäytynyt Pohjois-Korea on erikoinen matkailumaa. Luettavissa: <https://www.rantapallo.fi/pohjois-korea/>. Luettu: 12.11.2020.

Rough Guide 2020. About Us. Luettavissa: <https://www.roughguides.com/about-us/>. Luettu: 18.4.2021.

Rough Guide. 2018. The Rough Guide to Korea PDF. Luettu: 18.4.2021.

Räikkönen, J. 2007. Matkalla koettuja elämyksiä ja elettyjä kokemuksia. Matkailututkimus, 3, 1, s. 27-28.

Savonia ammattikorkeakoulu 2020. Matkailu ja majoituspalveluiden perusteet. Luettavissa: <https://blogi.savonia.fi/mma9070portfolio/matkailu-toimiala/matkailukohteet-ja-vetovoimatekijat/>. Luettu: 7.1.2021.

Suh Jae-Jung. 2013. Origins of North Korea's Juche Colonialism, War and Development. Lexington Books.

Tarinakone 2011. Miten luodaan elämyksiä? Luettavissa: <https://tarinakone.fi/blogi/4-miten-luodaan-elamyksia/>. Luettu: 15.12.2020.

The New York Times 2019. Trump Steps Into North Korea and Agrees With Kim Jong-un To Resume Talks. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/2019/06/30/world/asia/trump-north-korea-dmz.html>. Luettu: 12.4.2021.

The Planet Edit. About Me. Luettavissa: <https://www.theplanetedit.com/about-me/>. Luettu: 18.4.2021.

Toimela, M. & Aalto, K. 2017. Salakahvilla Pohjois-Koreassa. Docendo.

Topend Sports 2000. North Korea at the Olympic Games. Luettavissa: <https://www.topendsports.com/events/summer/countries/korea-north.htm>. Luettu: 11.12.2020.

Topend Sports 2014. Sport in North Korea. Luettavissa: <https://www.topendsports.com/world/countries/korea-north.htm>. Luettu: 11.12.2020.

Topend Sports 2016. North Korea at the Winter Olympics. Luettavissa:
<https://www.topendsports.com/events/winter/countries/north-korea.htm>. Luettu:
11.12.2020.

Travel.State.Gov 2020. North Korea International Travel Information. Luettavissa:
<https://travel.state.gov/content/travel/en/international-travel/International-Travel-Country-Information-Pages/KoreaDemocraticPeoplesRepublicof.html>. Luettu: 15.12.2020.

Tsephe, N. P. & Eyono Obono, S. D. 2013. A Theoretical Framework for Rural Tourism Motivation Factors. International Journal of Economics and Management Engineering, 7, 1, 275.

Tutorialspoint 2021. Tourism Management – Factors Affecting. Luettavissa:
https://www.tutorialspoint.com/tourism_management/tourism_management_factors_affecting.htm Luettu: 4.3.2021.

Ulkoministeriö 2020. Pohjois-Korea: matkustustiedote. Luettavissa:
<https://um.fi/matkustustiedote/-/c/KP>. Luettu: 15.12.2020.

UNESCO 2020a. Complex of Koguryo Tombs. Luettavissa:
<https://whc.unesco.org/en/list/1091>. Luettu: 11.12.2020.

UNESCO 2020b. Historic Monuments and Sites in Kaesong. Luettavissa:
<https://whc.unesco.org/en/list/1278>. Luettu: 11.12.2020.

Uri Tours 2020. North Korea Travel Guide. Luettavissa:
<https://www.uritours.com/blog/guides/north-korea-travel-guide/>. Luettu: 12.11.2020.

Veijola, S. & Säynäjäkangas, J. 2018. Matkasanakirja hiljaisuuteen. Ntamo. Helsinki.

Verhelä, P. & Lackman, P. 2003. Matkailun ohjelmapalvelut. WSOY. Porvoo.

Vision 2007. North Korea's Kim Dynasty. Luettavissa: <https://www.vision.org/north-koreas-kim-dynasty-820>. Luettu: 11.11.2020.

Vox 2018. Juche, the state ideology that makes North Koreans revere Kim Jong-un, explained. Luettavissa: <https://www.vox.com/world/2018/6/18/17441296/north-korea-propaganda-ideology-juche>. Luettu: 11.11.2020.

Vuoristo, K-E. 2003. Matkailun maailma: Kansainvälisen matkailun maantiede. Sanoma Pro Oy. Helsinki.

WildJunket. I'm Nellie. Luettavissa: <https://www.wildjunket.com/about/>. Luettu: 18.4.2021.

Young Pioneer Tours 2020. North Korea Holidays 2021. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/north-korea-holidays-2021/>. Luettu: 11.12.2020.

Young Pioneer Tours 2021a. North Korean Propaganda. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/north-korean-propaganda/>. Luettu: 20.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021b. International Friendship Exhibition – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/international-friendship-exhibition/>. Luettu: 20.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021c. Mangyondae Native House – The Birthplace of President Kim Il Sung. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/mangyondae-native-house/>. Luettu: 18.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021d. Kim Il Sung Square – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/kim-il-sung-square-pyongyang/>. Luettu: 12.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021e. The May Day Stadium – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/rungrado-may-day-stadium/>. Luettu: 12.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021f. Monument to the Party Founding – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/monument-to-party-founding-dprk-guide/>. Luettu: 12.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021g. Mt Paektu – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/mount-paektu/>. Luettu: 12.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021h. Kumsusan Place of the Sun. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/kumsusan-palace-of-the-sun/>. Luettu: 14.4.2021.

Young Pioneer Tours 2021i. Victorious Fatherland Liberation War Museum – DPRK Guide. Luettavissa: <https://www.youngpioneertours.com/victorious-fatherland-liberation-war-museum/>. Luettu 14.4.2021.

Yousefi, M. & Marzuki, A. 2015. An Analysis of Push and Pull Motivational Factors of International Tourists to Penang, Malaysia. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*. 16, 1, s. 40–56.